

కావలెను.

ఇంగ్లండులో తయారుచేయబడిన ఉన్ని బెల్టులు (గ్రిఫిన్ తాళపు చెవి, పంజామాహుక్) కాటన్ బెల్టులు, లెదర్ బెల్టులు, ప్లయబెల్టులు, ఉత్కృష్టగలతో బట్టిన బెల్టులకొను యం త్రికాలాభివృద్ధి, నర్తకములు యీ దిగువ విలాసమునకు పొందిన ఖరీదులు, దీప్తియును తెలిసికొనగలరు.

ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

* * * *

కావలెను.

ఆయిల్ ఇంజనులు 1½ మొదలుకొని 20 గుట్ట ముల పావరువరకును సెక్సును గ్యాసుప్లేటు ఇంజనులు 20 మొదలు 30 వరకును కొనువారు కావలెను. ఈ దిగువ యడ్రస్సుకు తపిశీలుగా ధరలు తెలుసుకొనవచ్చును.

ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

* * * *

కావలెను.

1½ గుట్టము పావరుల యింజను, డ్రైవమో, ప్లాంట్ జెనరేటర్, స్విచ్ బోర్డు గలిగి 20 దీపములను 16 వత్తుల (C.P.) పావరు గలిగినవి విద్యుత్ ప్రియంత్రిములు కొనువారు కావలెను. మిక్కిలి చౌక.

ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

దిగుమతిదారులు ఎగుమతిదారులు కమిషన్ యేజెంట్లు. 1548

బియ్యము, గోనెలు, నూలు, ఆముదము, సెనక్కాయలు, ధాన్యములు కాయధాన్యములు మొదలగు సరకులు, స్వచ్ఛతల తరపున, పరాయి జేతనలతరపున కొనబడి విక్రయించబడును. వివరములు తెలియగోరువారు ఈ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. Pareck & Co., 135 B, Amherest, St, Calcutta.

మేలైన వస్తువులు (మల్లుచీరలు)

మా వస్తువులు, చాల అనుభవముగల పెంపులవలె కట్టబడినవి.		
ట్రోవర్లు	1-కి రు	2-4-0.
డజను	1-కి రు	26-8-0.
కాకివర్లు	1-కి రు	2-8-0.
డజను	1-కి రు	29-8-0.

వర్లులకు వ్రాయవచ్చును గొంతు కొలత వ్రాయవలెను. 12 వర్లుల ఒకేసారి తెప్పించువారికి 1 వర్లు ఇవాల. బహిర్య ప్రేమింగు కంపెనీ, సూపాకారుపేట మద్రాసు.



దశరామండుగట్ గాను చాల సాగుగ వ్రాయవచ్చు పానుటన్ చేనాలను రప్పించియున్నాము. ఒకేసారి వాడిన యెప్పుడును వాడుదురు. ధర సరసమని తలపడుడు. చేనా 1-కి 1-0-0, 2 కొనవారికి పోస్తే ఇవాల. 6 కొనవారికి 1 చేనా ఇవాల పాకెట్ గడియారము



మిగుల మేలైనది. అందమైనది. ఈ నెల లోపుగ తెప్పించుకొనువారికి ఒక ఫోటో లెక్ చేనా క్లిప్ పూర్వ సహ బహుమానము ఇవ్వబడును. గడియారము బహుమానమునో సహా నెల 3-8-0. మంత్రేతిగడియారం కోలుకట్ట సహా రు. 8-0-0. V. T. Amball & Co., Sowcarpet Post, Madras.

వికోరియా ఆసుపత్రి, కాకినాడ.



అంతరకుదుము బహునిపుణికా బాగుజేయబడును. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి గ్రుడ్డితనముచే బాధ పడినను, తిరిగి దృష్టిని (మాపు) పొందిగలరు. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, ఒరుపులు, యరదలు కలరా సమస్త శ్రేతకోగములు మురుర్చబడును. కడు లేదా కుదికము. (1568)

1. అంగ్లము వైద్యయోగచంద్రిక తెలుగుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రక్రియలు గలవు. నెల రు 1-4-0. 2. బ్రెఫాయిడు ఫీవరు అను గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. నెల రు 1-0-0. వి. గోపాలకృష్ణమయ్య, యరీ డి. నర్తను.

National Psycho Physical Culture University College.
WANTED - STUDENTS
Fees Moderate, Apply for Particulars to:- Prof. B. RAMAJOGA RAO, 7, Thumbu Chetty Street, Madras.

GET GOOD SIGHT.
by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble-they will correct your sight, but you want some thing to cure your eyes, viz:-the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screw caps from the Actina Instrument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Invest Rs. 25-8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina H. P. Sole Agency, Bataia (India). (669)

శ్రీమద్భగవద్ గీతారహస్యము
547 అను 1437
కర్తయోగ శాస్త్రము
శ్రీబాలగంగాధర తిలక కృతము
శ్రీనారాయణ శాస్త్రిచే వరివర్తితము, ప్రతి 1-కి ధర రూ. 3-4-0.
వావిళ్ల - రామస్వామి శాస్త్రులు అండ్ సన్స్, 192, ఎస్.ప్లస్.బ్లక్, చెన్నపురి. ఈ.

“శ్రీ ధన్వంతరి”

శ్రీ చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాలాపక్షమున ప్రచురింపబడు (1685)
ఆంధ్రాయుర్వేదవైద్యపత్రిక.

సంపాదకులు:

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు ఏ. వి. ఎన్.

ఇందు-ఆయుర్వేదవిషయములు వైద్యులకేగాక సామాన్యులకును సులభముగ బోధపడు నటుల చక్కని తెలిని తెనుగున ప్రచురింపబడును.

ఆయుర్వేదకళాశాలయందలి బోధనాక్రమమును, వైద్యశాలయందు జేయు స్వానుభూతిచికిత్సాక్రమములును ముద్రితము లగును.

అఖిలభారతాయుర్వేదమహామండల విద్యాపీఠములయొక్కయు, మహాసమ్మేళనములయొక్కయు, ఆయాప్రాంతికవైద్యమండలములయొక్కయు, సమ్మేళనములయొక్కయు వివరములు గూడ ప్రచురింపబడును.

చందా.-సంవత్సరమునకు రూ. 2-8-0.

వివరములు గోరువా రీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

తండ్రిలాసము: }
'ఎండిట్', మద్రాసు.

మేనేజరు, 'శ్రీధన్వంతరి,'

చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాల, మాంటూరోడ్డు, కళిద్రోపొస్టు, మద్రాసు.

లోకమాన్యతలకుజన్మదినోత్సవము

జంతు స.

లోకమాన్యతలకుజన్మదినోత్సవము

28-వ తేదీన జన్మించిన స్వరాజ్యసమితివారు

పీతాపురము.

28-7-1919 లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుమహా

విశాఖపట్టణము.

నిన్నటిదినము మామట్టునైన ప్రీతిరావు స్వామి

నందిగాము.

ఈ పురమందు ఈ రోజు సాక్షంకాలము లోక

కొవ్వూరు.

లోకమాన్య తిలకుజన్మదినోత్సవము ఈ నెల 28-వ

గుంటూరు

శ్రీలోకమాన్యని 64 వ జన్మదినోత్సవ సందర్భమున

మదనపల్లి

ఈ నెల 28 తేదీ సాయంకాలము మూడు గంటలకు

కరణ రామస్వామిచౌదరిగారు, వి. శన్నయ్యచౌదరిగారు,

కవులవరము.

28 వ తేదీ లోకమాన్యగు శ్రీ మత బాలగంగాధర

ఇండియాలో కుష్టురోగులు.

దేశాధికారమున కుష్టురోగులకు సహాయము చేయుటకు

శ్రీలకు విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులు:—మొరూరు విశ్వ

శ్రీలకు విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులు:—మొరూరు విశ్వ

విలమునలినాంధ్రుగ

కనబడెదరు?

మా యొక్క కాగిత



బుడ్డి 1-కి 1-4-0.

ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఖర్చులు పోల్చేకము

బి. సి. షా. అందుకంపెని,

ఫర్వాలేక పేనాల ధర తగ్గించబడినది.

బ్లాక్ బర్డు యు 8-8-0. స్వాక్ యు 7, వాటర్ మెట్

యంత్రసహాయముచే తయారుచేయబడిన

కాంతిగల సిరామాత్రలు.

మా సిరామాత్రలు ఇప్పుడు ఒక అందమైన వెల్డెల్

మామట్టునైన వార్తాపత్రికలచే గొప్పగా కొనియాడబడు

కె. ఎస్. వి. అయ్యర్స్ అందుకో,

18/286 అప్పాబిల్డింగ్సు, చై నాబజారు, మదరాసు.

U C. CHAKRAVARTY,

24. Tarak Chatterji Lane, Calcutta

చెటిలు, బియ్యము, నూనెయంత్రములలో

కలనముగ తయారు చేయబడును. ధరలు సరస

కలనముగ తయారు చేయబడును. ధరలు సరస

చంటి బిడ్డ

ఇంకా కుటుంబము, దాది, పోతపాలు, బాలగోగ

ఇప్పుడేదిగినవి. ఇప్పుడేదిగినవి.

ఫైర్ స్టోన్ సాలిడ్ టైర్స్ (Fire stone solid

T. V. Sundaram Iyengar, MADURA.

160 పుటల పుస్తకము ఇదిలేము

ఆరోగ్యమున కావ్యరసమును పొందుట స్వా

వైద్యశాస్త్ర ముచింతకర్ గోవిందజ,

అరెంకనిగ్రహ కోనభూమం, 157, బ్రాహ్మపూర్వ

కాటక నివారణోపాయములు

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

మదరాసు రాజధానియందు కాటకావృతములైన ప్రజాశాసనములను తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు తేలియ్యగల సరళినిబిదితో తెలియజేసిన కొందఱను కొనియొందుటచే, యీ క్రింది ప్రకటనను గాంపబడినది.

2. 1918 సంవత్సరమున నీ రాజధానియందున్న ఆనేక ప్రజాశాసనములను వర్షములకు ముందు యెల్లరకు తెలిసిన విషయముగా కొన్ని మంజూరులతో వీరికి క్రిందటి సంవత్సరముననుకూల కలెక్టరువారు యొందుటచే, యీ వత్సరమునందలి వర్షము లేమిదలన ప్రజలకన్వయము వృద్ధిమైనది 1918 సంవత్సరమున గంగాము, గోదావరి, కృష్ణ, గుంటూరు, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురము, కడప, నేలూరు మండలములలో అనావృష్టి సంభవించింది. గంగాము మండలములో 1918 సంవత్సరమున 1917 సంవత్సరమునందు కురిసిన వర్షములో సగము మాత్రమే కురిసింది. గోదావరి, కృష్ణ మండలములలో కూడ నిట్టి స్థితిగతులే గానవచ్చుచున్నవి. కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురము మండలము లెల్లప్పుడు వర్షము లేమి కలిగియున్నది; కీని యందు మామూలుకంటె సగముమాత్రమే వర్షించినది. కడపలో స్థితియంతకంటె తృప్తికరముగ లేదు. నేలూరు మండలములో 1917 సంవత్సరమున 87 అంగుళముల వర్షము కురిసెను; 1918 సంవత్సరమున యిచ్చట 20 అంగుళముల వర్షము మాత్రమే కురిసెను. ఈ విషయములకు వివరములు తెలియగ నే, కలెక్టరు ప్రభుత్వమునకు వ్యాపించు నని భయపడి ప్రభుత్వమువారి మండలములలోని పరిస్థితులను బాగుగ పరిశోధించుట కేర్పాటు చేసిరి.

3. కాటకావృతములగునని భయము గలిగించిన ఆనేక మండలములలో స్థితిగతు లనకూలముగ నే కనిపించినవి. 1919 సంవత్సర ప్రారంభమున కొంచెము వర్షించుటయే యందులకు గారణము. ఈ విధముగ గోదావరి మండలములోనున్న నూనూరు, భద్రాచలము తాలూకాలో కాటక నివారణమునకు కలము ధనసాహాయ్యుని యేర్పాటులు చేయబడినవి. కాని యీ వత్సరమున వసంతముకు ప్రారంభములో నిచ్చటి కలెక్టరు చిన్నము లంకరించినది. ఈ విధముగ నే బళ్లారి మండలములో కూడ కలెక్టరుచున్న సమభయము కలిగినదిగాని, అప్పు య్విధమున నిది మూడు తాలూకాలో మాత్రమే గానవచ్చుచుండవలె అంతయొందిన దని చెప్పవచ్చును. నేలూరు మండలమున 1919 సంవత్సర ప్రారంభమున కలెక్టరు నివారించుటకు పరిశోధక ప్రయత్నములు చేయబడినవి. కాని, సకాలమున వర్షము కురియుటచే కాటకావృతముగనుండు నిట తెట్టిచర్చయైన కైకొన సరసరము లేకపోయినది. ఇత్రూరు జిల్లాలోని మదనపల్లె డివిజనులో కలెక్టరున కొంత అలజడి కలిగినది. ఇచ్చట స్థితిగతులు మిగుల బాగుదూరకతో పరిశీలించబడినవి. కాని యిట్టిగల తెలియచున్న వార్తలున్నానా జనకముగ నున్నది. ఈ సంవత్సరమున కురియు వర్షములు మామూలు ప్రకారముండెనయెడల యిచ్చట ప్రభుత్వసహాయమునకును. ఈవిధముగ నే విశాఖపట్టణ మండలములోనున్న మల్కనగిరి తాలూకాలో కలెక్టరు చున్న భయము విస్తారముగ గలిగినది. కాని, యిచ్చటివారలకు తగిన మార్గ దోరణులను దినియు, కాటకనివారణోపాయము లిచ్చట అవగతములేదనియు కలెక్టరు తెలిపియుండెను. నైజాము రాజ్యమునందే నివాసములను వారసేయు గుంటూరుజిల్లాకు కచ్చిరన ప్రభుత్వమువారికి యిట్టివలె తెలిసినది. ఈవిషయము త్వరితముగ నైజాము ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయబడినది. అనంతపురములో కాటక నివారణోపాయముల కేర్పాటు చేయుటవలన నిది అగిపోయినది. గుంటూరులో స్థితి ప్రస్తుతము భయకారకముగ లేదు.

4. కాటకకాసన ప్రకారము గంగాము, కృష్ణ మండలములలో మాత్రము ప్రభుత్వమువారు చక్క కైకొన సరసరమును చేస్తుంది. కృష్ణమండలములో కాటకావృతమైన ప్రజాశాసనములను నున్నది. కాని గంగాముమండలమున నిది విస్తారముగ నున్నది. కలెక్టరుచే పీడింపబడుచున్న ప్రజాశాసనము స్వభావమును స్థితిగతులను ఇటు తెలుపుట కవసరము:

5. గంగాము మండలము 1000 చదురపుమైళ్ల వైశాల్యము గలిగియున్నది. గుంటూరు తాలూకా బొక్కపాడు ఖండము, ఉదయగిరితాలూకా కల్లికోట, అటగడ ఎట్టెలు పాలూరు, బిండి, మామ్య రంభ మున్నగు ప్రజాశాసనము యందు

గలవు. ఈమండలము తరచు కరవు వాత బడుచుండెను. 1897 సంవత్సరమునకు గొప్ప కలెక్టరు సంభవించెను. 1909 సంవత్సరముననుకూల నిట కలెక్టరు కొంచెము గానించెను. ప్రస్తుతపుకాటక పీడితమగు గుంటూరుతాలూకాలో సాధారణముగ విస్తారము వర్షము కురియుచుండును. భూమి సారవంతమైనది, కాని ఈతాలూకా మొత్తమున అనావృష్టియుగ నున్నది. జన సంఖ్య చెరుగొట్టబడి యున్నది; జనులు బిరిగితి యందున్నార. రైతులు వ్యవసాయసామర్థ్య విహీనులై, బర్మా మున్నగు ప్రజాశాసనముల బోవుచుండిరి. వ్యాపారమున కుపకరియ రాకపోకల సౌకర్యము లభ్యములు. ఇందుములమున నిచ్చటినివారణోపాయములను ప్రభుత్వమువారు చేయవలసినవి. ప్రస్తుతమున్న కలెక్టరులన అచ్చటి రైతులను, కూలీలను, భాండులు, పానములను గొండెకాకులవారును చాలబాధకును చేస్తురు. ఉదయగిరి ఎట్టెలులోనున్న బొక్కపాడు ఖండములోని కలెక్టరు కలన కూడ వీరికి బాధ కలుగుచున్నది. ఇది చాలవరకు కొండలచే కా క్రిమింపబడి యున్నది. వ్యవసాయమునకు ఫలించు కనకు లిచ్చట లేక పోవుటచే, ఇచ్చటివారు కేవలము బక్కపాతము మిదనే ఆధారపడియుండగలసి యున్నది. బొక్కపాడు ఖండము 106 చదురపుమైళ్ల వైశాల్యము గలిగియున్నది. కల్లికోట అటగడ ఎట్టెలు కొద్ది అఫ్ వార్డులు యాజమాన్యమున నున్నవి; ఇవి 500 చదురపుమైళ్ల వైశాల్యమును, 200000 జనసంఖ్యను గలిగి యున్నది. ఈ యెట్టెలలోని రైతులు చెరువులవై ఆధారపడవలసి యున్నది. 1918-19 సంవత్సరములకు పూర్వము రెండు వత్సరములు పంటలు సరిగా లేకపోవుటచేతను, దారిద్ర్య పీడితు లగుటచేతను యిచ్చటి రైతులు అప్పుల పాలై యున్నారు. బిండి, మామ్య, పాలూరు యెట్టెలు 87 చదురపుమైళ్ల వైశాల్యమును, 26000 జనసంఖ్యను గలిగియున్నవి. ప్రస్తుత కాటక సమయములో నిచ్చటి ప్రజలు తమ ఆద విడ్డలను కదిలిరంగునకును బోవుచున్నారు. వీరిందుములమున నిసహాయస్థితియందు నున్నారు. రంభ యెట్టెలలో నెరిమిది గ్రామములు గలవు. పిచ్చు, పానము, సికోలు యిచ్చట నివసింతురు.

6. కృష్ణజిల్లాలో కేలుకావ్యమై ప్రజాశాసనమునది గానుతాలూకా. వీరివైశాల్యము 477 చదురపుమైళ్లు. ఈతాలూకాకు నీటి కంటి కట్టకు. దీనిజనసంఖ్య 160,000 మానగాల యెట్టెలు ప్రజలందు మూలమున యున్నవగు బాధనొందుచున్నారు.

7. గంగాము మండలములో కలెక్టరు బాధ నొందుచున్న ప్రజాశాసనములో 1918 సంవత్సరమున మామూలుకంటె వర్షములు తగినవి. గుంటూరుతాలూకాలో నున్న రసూల్గొండలో 1918 నెట్టెలకు మొదలు దినియర కరకు 2 అంగుళముల వర్షము మాత్రమే లభించినది. ఇతరప్రజాశాసనములలోని స్థితిగతులు కూడ కొంచెము మియమించుగ నీవిధముగ నే యున్నవి. అందుములమున వర్షాధారముల గుంట్లను పంటలు నశించినవి. ఇతరపంటలు సరిగా పండలేదు. 1918 సంవత్సరమున గుంటూరు తాలూకాలో బియ్యపు ధర కాటకపు ధరవరకు రాజొచ్చినది. రాసుల ధర అధికవరకు పెచ్చినది. సాధారణముగ కూలి లభించు కుండెను. అంతచే 1919 సంవత్సర ప్రారంభమున తాలూకా యంతయు చాల కష్టము ననుభవించు కురిసినది. 1919 జనవరి 20 వీని పరిశోధక ప్రయత్నములు జగినవి. ఈ విధముగ నే బొక్కపాడు ఖండములో కూడ పంటలు పండెనది. వసంబునెలలో బియ్యము 1 రూపాయకు 5½ శేల్ల వంతున విక్రయింపబడుచున్న భాగ్యము లేకపోవుటచే చాల చిక్కలు కలిగెను. జనవరి 24 తేదీని పరిశోధక ప్రయత్నములు ఆరంభింపబడినవి. కల్లికోట, అటగడ యెట్టెలలో రిపంట అత్యల్పముగ నున్నది; మెట్ట పంటలు పూర్తిగ పోయినవి. ఇచ్చటి స్థితిగతులు గుంటూరులో భయకరములుగ కవు. కాని మార్చి మాసాంతమునకు రైతులను, కూలీలను తమవారలను విడిచి యెచ్చటితో బోవుచున్నారని తెలియవచ్చెను. పరిశోధక ప్రయత్నములు ఏప్రిల్ 25 తేదీని ప్రారంభింపబడినవి. పాలూరు, బిండి, మామ్య రంభ యెట్టెలలో కూడ యిట్టి యేర్పాటులే జూను నెల మధ్యను జేయబడినవి. ప్రస్తుతము గంగాములో కలెక్టరు నేయి చతురపు మున్న వైశాల్యము కలిగి యున్నది; అందు 1911 జనాభా ప్రకారము 5 లక్షలమంది జనులు గలరు.

8. కృష్ణజిల్లాలో కూడ యీ విధముగ నే పంటలు పోయినవి. కాటకావృత ప్రజాశాసనములను ప్రజలు సాధారణముగ బిరిగితియందుండి, బియ్యమును నిలవయును కొనుటకు తగిన స్థితియందులేదు. ఈ ప్రజాశాసనము 800 చదురపుమైళ్ల వైశాల్యమును, 60,000 జన సంఖ్యను గలిగియున్నది. 1919 ఏప్రిల్, మే నెలలలో పరిశోధక ప్రయత్నములు జూను యెట్టెలలో ప్రారంభింపబడినవి. నందిగామ తాలూకాలో కాటకకాసన ప్రకారము మే నెలలో చర్మ తీసుకొనబడినది.

9. గంగాములోని కలెక్టరు తొలగించుట కిష్టములు గానవచ్చుచున్నవి:

(i) చాలవరకు యజ్ఞులను కూలీనిచ్చు పెద్దవరులే విములేకపోవుట.

(ii) పురుషులచే నిరాధారముగ కదిలిపోయిన జనుల సంఖ్యకులగు స్త్రీ శిశువులు.

ఈ రెండు కారణములవలనను కాటక నివారణోపాయములయందలి కష్టములు, భవ్యములు, యెక్కువగుచున్నవి గంగాములో విన్నచెవులు, విలేజ్కోడ్లు, మున్నగు చిన్నపనులు ప్రారంభింపబడినవి. ఇచ్చటి వల్ల లొకదానికొకటి చాలదూరము నుండుటచేతను, వీరికి రాకపోకల మార్గములు అల్పముగ నుండుటచేతను, వీరి పరిపలము మిగులకష్టముగ నున్నది. ఇప్పుడీక్రింది పనులు జరుగుచున్నవి.

ప్రజలసంఖ్య			
గుంటూరు	25
ఉదయగిరి	18
కల్లికోట-అటగడ	21
పాలూరు, బిండి, మామ్య	1
రంభ	1

మొత్తము. 61

కృష్ణజిల్లాలోను మానగాల యెట్టెలలో రెండుకు, నందిగామ తాలూకాలో రెండుకు పరిశోధక ప్రయత్నములు ప్రారంభింపబడినవి. జూను నెల ప్రారంభమున నిట వర్షములు కడుటచే, యీ మానగల్గయున దీనిలో నొకటి తొలగింపబడినది. కాటకసహాయమున కృష్ణజిల్లాలో యిప్పుడు 1500 మంది పొందుచున్నారు. జూను నెలలో వీరిసంఖ్య 2000 కరకు యుండెడిది.

10. కాని, గంగాముజిల్లాలో నిట్టివారి సంఖ్య యింకను తగ్గలేదు. గంగాములోని కలెక్టరు అచ్చటికి గూర్చి యీ క్రింది తెక్కలను వెనపుటవలసియు. కాటక నివారణోపాయము జనవరి ఫిబ్రవరి నెలలలో ప్రారంభించబడిన పంటలవలన 8000 మందికి సహాయము లభించినది. మార్చి ప్రారంభమునకు వీరి సంఖ్య 7000 కరకు అమాసాంతమున 14000 కరకుకు వృద్ధి జెందినది. ఏప్రిల్ నెలలో వీరి సంఖ్య 60,000 కరకుకు పెచ్చినది. మే నెల అంతకును కాటక ఫలించుటకు చిక్కలు లినుచుండినవి. జూను నెల 7-న తేదీ నాటికి 117,000 మంది సహాయము బొందుచుండిరి. ఇంతవరకును వీరి సంఖ్య తగ్గు చిన్నము లేమియు గానరావచ్చును. జూను మాసాంతమునకు వీరి సంఖ్య 147,607 అంచెది. ఈనడుమ బియ్యపుధర వృద్ధి యగుచుండెను. 1919 జూలై 5-న తేదీ నాటికి బియ్యము 1 రూపాయకు 87 శేల్ల అమ్ముచుండెను. ఇచ్చటి కలెక్టరు 1897 సంవత్సరపు కలెక్టరుతో సరిపోల్చి చూచి యెడల స్థితిగతులు బాగుగ తెలియగలవు. 1897 సంవత్సరమున ఈ ప్రముల ఫిబ్రవరి నెలలో ప్రారంభమైనవి. జూను 1000 మంది కింతు మూలమున సహాయములభించినది. ఏప్రిల్ మాసాంతమునకు వీరిసంఖ్య 18000 కరకుకు పెచ్చినది. జూను నెల ప్రారంభమున కీది 50,000 కరకుకు, జూలై నెలలోవరకు 148,816 కరకుకు వృద్ధిమైంది. ఆగస్టులోనిది 42,000 కరకుకు తగ్గినది. అక్టోబరుకు వీరిసంఖ్య పెచ్చుగ నే యుండినది ఆ మాసాంతమున కలెక్టరు జూనది. ప్రస్తుతపు కలెక్టరుగ గంగాములో 1919 జూను 21 తేదీనాటికి 90,000 మంది ప్రజలకు చిరముగ సహాయము లొక బడినది. నిరాధారలగు స్త్రీలసంఖ్యయే యిందులకు గారణము 1897 సంవత్సరముననుకూల కాటక సమయమున సహాయము బొందిన వారిలో సగముమంది పనిచేయజాలని వారే! గంగాములోని 1 వంతుమంది యీసహాయముకు బొందుచున్నారు. 1897 సంవత్సరపుకలెక్టరు 5500 చదురపు మున్నగువకు వ్యాపించినను, ఇంత తీవ్రముగ లేదు.

11. ఈ విధముగ కాటక నివారణోపాయములను జేయుట భవ్యయదానము. ఈ సంవత్సరపు బౌద్ధికపత్రము మదరాసు కాసనభలో చర్చితమగు సపును, కాటక నివారణమునకు కొంచెము ధనము మాత్రమే క్రయ్యేకంబుడి

యొక్కను, అసలగునదియై యిరువదియే యేటలైనను రెండు వేలకు కంటే ఎక్కువగా కలెక్షన్లు చేసి తెలియించింది. ఈ వార్షికము చెల్లించినది యిప్పుడు తెలియుచున్నది. కాటకనివారణమునకు ఫిరకరి, మార్పునెలలలో నెల 1-కి రూ 98,838 చొప్పున కట్టించుచున్నది. ఏప్రిల్, మే నెలలలో యీ మొత్తము 5 లక్షల వరకు పెరిగినది. జూన్ నెలలో యీవరకు 6 లక్షలకు చేరినది. జూలై నెలలో నుమారు 6½ లక్షలును కట్టించుచున్నది.

1918-19 సంవత్సరమున ఇందులకు 75000 రూపాయలును, 1919-20 సంవత్సరమున 1 లక్ష రూపాయలును మొదట బడ్జెట్టులో వదిలిపెట్టబడినవి. గంగావలలో ఈ విషయమున జేయవలసిన కనుబందులపట్టి ఈ మొత్తము 2 లక్షల వరకు పెంచబడినది. ఏప్రిల్ మాసమున దీనిని 5 లక్షలవరకును మృద్ధి చేయుట అవసరమైనది. అటుపిమ్మట ఇది 15 లక్షలవరకును పెంచబడినది. ఇప్పుడు దీనిని 25 లక్షల వరకును మృద్ధి చేయుటకు ప్రభుత్వమును, రాజ్యాదాయమునూ.

12. గంగావల నుండలమున వాణిజ్యమునకు వలయు సౌకర్యమును లేనిదియు, భాగ్యము నిజమే కనుకగా యున్నదనియు ఇదివరకే తెలుపుచున్నది. ఇందుములమున ప్రభుత్వమువారు కొన్ని ఫలములయందు ప్రభుత్వమువారు బియ్యపు వర్తకముగా యుండుట కట్టబెట్టించెను. ఇందులకు 10 వేల రూపాయలు ఆజిల్లా కలెక్టరున కొనుగబడి. ప్రజలసౌకర్యమునకై బియ్యము సప్లై చేయవలసినది ఈ ప్రభుత్వముచేయబడినది. గంగావలను లిగిన్ బియ్యము సప్లై చేయుటకు నీటిని సప్లై చేయగలగారు ప్రత్యేక ఏర్పాటుల చేయవలెను. దీనికై తేంగాలు, బీచారు, ఒరిస్సానుండి ఆహారపదార్థములు అందించుటకు వలయుచున్నది. బర్మానుండికూడ బియ్యమును సప్లై చేయుట కేర్పాటు చేయబడినది.

అగ్రికల్చరల్ అండ్ ఫిషరీ డివిజన్ మెంటులోనున్న ఆర్టుకరము కూరలకు ప్రోత్సాహ మొసగుటకై ప్రత్యేక కాఫును ఏర్పరచుటకు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి. కాటకా వృక్షములైన ప్రదేశములలో అవసరమయినవస్తువులను తాత్కాలికముగా గాని, సంపూర్ణముగా గాని సైనికుల కేసులకు బదిలీ. ఈ విధముగా కుటుంబాదాయము వనరులు చేయవలెను. ఇండి జమిందారు 50000 రూ. అను ఉమ్మడిమంధారికి 1000 రూ.లను ఇట్టి సమయమున రైతులకు గింజలను కొనుగబడి ఇచ్చిరి. దీనివలకు వస్తువులనుచ్చకై 8000 రూ.లు వనరులు చేయబడినవి. గంగావల కృష్ణా జిల్లాలలో ఇతరులలో ఏ కేసులకు సహాయము చేయుటకు ఆరక్షణముగలదు.

18. ఫాజుల కమిషనరులకు బక్సింగారు గంగావలలో ఖాతాపుస్తకములను ఫిబ్రవరిలో పరిశీలించిరి. వారి తీరువారితో పదవికి వచ్చిన పాడినప్పుడు గంగావల కృష్ణా మండలములను పరిశీలించి కాటకనివారణోపాయముల ప్రభుత్వము వారికి నూచించిరి. ఈ ప్రయత్నము లెంతవరకు మృద్ధి చేయబడునో గతవర్షమున కట్టినలోనే మాదిరి వచ్చినది. ఈ ప్రదేశములలో ఆరోగ్యస్థితి మొత్తముమీద తృప్తికరముగానే యున్నది. గంగావలమండలములలో కలరా వ్యాధిమయమైన వరణముల సంఖ్య రెండింతైనది. దీనిని తొలగించుట కేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి.

14 కర్షణము ముఖము ప్రకారమున్నయెడల కాటక నివాసోపాయములు అట్టోబరు మాసాంతమునందే అవసరములని యూహించవచ్చును.

ఏ. వై. జి. క్యాంబెల్.
అక్టోబరు 20 కటకరి

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము:— ఈ విశ్వవిద్యాలయమున సాంఘిక శాస్త్ర (సోషియాలజీ) యను గూడ బోధించుట కేర్పరచుటకు ప్రాసెసును గడిచి గాని మూడేండ్ల వరకును సాంఘిక శాస్త్ర బోధకునిగా నియమించుటకు సే నేటు సభవారు తీర్మానించిరి.

ఇండియాకు క్రొత్త సేన:— మూసానా నౌకలో 20 క్రొత్త అంగులములు ఇండియాకు వచ్చుచున్నవి. ఈ నౌక ఆగస్టు నెల 9 వ తేదీకి బొంబాయికి రావలెను. ఎలి వెంటూచ క్వి నౌకలకు వరుసగా కనివారమునాడును అదివారమునాడును బొంబాయికి చేరును. మూసానా కర గురువారము నాల్గవ రోజున యుండిన గాని దారిలో ప్లేగు వ్యాధి కనబడుటచే నౌకను మార్పులో పాకినది.

సంయుక్త సంస్కరణసంఘ సమావేశము.

మొన్ననుగారి సాక్ష్యము.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునందలి ప్రజాపక్ష స్వాయత్త కౌఠిలములయందు కలసి చర్చించుకొనడమి యిండియను దొరతనమువారు తలపడలేదు. అటు రెండు కాఫులవారిని సమావేశముచేసి చర్చ జరుపబడును గాని ఒక కాఫును సంబంధించిన విషయమును పరిష్కరించుటలో రెండర కాఫువారి నమ్మకుట లేకొనుటకుగూడదు. వారి ఆభిప్రాయము బహుజనాభిప్రాయము కాగుడను వారి సమ్మతులను లేకపెట్టిన 20 వ తేదీ ప్రకటనమునందలి మూలకర్తవ్యమునకు భంగము కలుగును. ఇండియా దొరతనము పార్లమెంటువారి ఆజ్ఞాబద్ధమగును గాని మార్పులు చేయబడవలెనని యితర విషయములందు ఇండియా దొరతనమునకు సంపూర్ణాధికారముండలేదు. ఇతరుల సలహా వలనగాక తాము తురల నాలోచించుకొనుటకులనే ఇండియా దొరతనమువారు మరలకొన్ని సందర్భముల నూచించిరి.

అధ్యక్షుడు
చాలలేఖలు చేరినవి. ఇండియాస్థితిని గురించియు ఇండియా దొరతనమును గురించియు సంఘమువారు సాక్ష్యములు చెప్పుకొనెను. చట్టమునకు సంబంధించినంతవరకు విశేష సంఖ్య గలవారికి ప్రతినిధులు లేకుండును. అందుచే మూల కించమున అధ్యక్షుడు నుడిచెను.

మొన్ననుగారు.
రాష్ట్రీయముమీద ప్రజాపక్ష కాఫుల ప్రత్యేక పరిశీలన ముండినచో స్వాయత్త ప్రజాపక్ష కాఫుల కన్వేన్షన్ మధికము కాకవలసి యిండియా దొరతనమువారు తలపించిరి. సంయోగ పరిశీలనములను వివాదము స్పష్టము చేయవచ్చును. వివాదము కలిగిన వానిని పరిష్కరించుటకు ముందులను ఏర్పరచు వచ్చును. మానవ యుక్తముగానున్నది. ఇండియాలో స్త్రీలకు నియోజనాధికార మిచ్చుటలో చాల చిక్కులున్నవి. నియోజనము జరుగు ఫలములకు చాలమంది స్త్రీలు రాంగీకరింపరు. ద్వితీయ పరిశీలన మిదివరకువలెను జరుగలేదని దొరతనము వారు గురుతురు. పరిశీలనము సరిగా జరుగుటకు కొంత కాలమువరకు కలుగవలెను. అన్ని రాష్ట్రములు సేరితినలేవు. గాన ఆయా రాష్ట్రముల సంవిధానములకొద్ది విభేదమునుటకు దొరతనము వారు ప్రతికూలుల గారు ఈ సంవిధానమున ప్రజలకు నిరాకరించలేదు కొందరు చాల నామోదించిరి. నివిని సర్దిగూర్చు వారు సంతోషించుట సహజముగానివారు దాని ననుసరించుటలో క్రద్ధతో సహకారములయ్యెదని మొప్పుకగారు నుడిచిరి.

క్రాడు హిలుగారు.
మాంటాగు పేర్కొన్నట్లు నివేదికమును మొదటిరకముగా ఇండియా దొరతనమువారి సందర్శనలను రెండవరకముగాను రాష్ట్రీయ దొరతనముల సందర్శనలను మూడవరకముగాను భారతీయులు భావించును. ఇండియా కార్యనిర్వాహక సంఘమునను రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సంఘము ఇందును అధికార సభ్యులును అసభికార సభ్యులును సమముగా నుండవలెనని అన్ని కక్షలవారును కోరిరని నేనెనం గ నిక్లాడు హిలుగారు నుడిచిరి. సమావేశము మరుల 22-న తేదీ జరుగును. 22-న తేదీని జరిగిన సమావేశమున విలింగ్డుప్రభువు, మాంటాగు, క్రేకు, వార్తంబర్లండు, సిద్ధుచామ ప్రభువుగారు మొప్పుగాని మాంటాగు, సింహాప్రభువుగారు హిలుగారిని పోషించిరి. ప్రజల అసమ్మతిగూర్చి సిద్ధుచామ ప్రభువును కార్యనిర్వాహక సంఘసభలలో అధికారాధికారుల సమాన సంఖ్యకు గూర్చి సింహాప్రభువు ప్రజాపక్ష స్వాయత్త కాఫులకు గూర్చి విలింగ్డుప్రభువు ద్వితీయపరిశీలన మహార్యమనుటకు గూర్చి క్రేకు, రాష్ట్రీయ సంఘముల విభేదముల గూర్చి వార్తంబర్లండు గారును తక్కిన విషయములకు గూర్చి మొప్పుకగారును ప్రశ్న లడిగిరి.

క్రాసుంఘ నివేదికము:— ఈ సంఘమువారు సరిగా పాటించుచు సాక్షులను విచారణ చేయలేదు. బహుకొద్ది మందిని విచారణచేసిరి. వారందరును అధికారులే. వీరినివేదికమున పేరుబెట్టెదగు వాదమర్త్యము. పార్లమెంటు ప్రజల సభలోని సభ్యులు కొందరు సంఘముగా కేర్పరచబడవలెనని తీర్మానమును వీరు తిరస్కరించుట తక్కిన అన్ని పరిష్కారములకుంటేను అత్యధికముగ నిరసింపబడవలసిగా నున్నది.

క్రాత్తమునము.

22-న తేదీవరకు మొత్తము వనరులు రూ 9,07,86,500 లు యుద్ధవత్సరము రూ 29,89,400 లు 19-న తేదీవరకు రాష్ట్రీయములందు వనరులు వివరములు.

బొంబాయి	458	లక్షలు
బంగాళము	225	"
సంయుక్త రాష్ట్రములు	67	"
చెన్నపట్టణము	51	"
బర్మా	27	"
పంజాబు	21	"
వ్యవస్థాపకములు	7	"
బీహార్ రాజధాని	4	"
ఇతర రాష్ట్రములు	26	"
మొత్తము			886	లక్షలు.

మొన్ననుగారు రాకుమారుడు.
మొన్ననుగారు యువరాజుగారికి పుత్రుడు కలిగినందున సంతోషముచేయుక సంసారమున కంతటికి 29-న తేదీ సెలవు దినముగా కేర్పరచబడినది. ఆనాడు ఘనముగా నెల్లవారు సుత్సరములు జరుపవలెను. పతాకముల నెత్తవలెను. జేవాలములందును మసీదులందును ఆగమములు పాఠ్యములును ప్రత్యేకముగా జరుపబడవలెను. అందులకు మొన్ననుగారు నగరమునను బెంగళూరు నగరమునకును ఆయండలము నందలి యితర పట్టణములకును కలసి 100 లును తక్కిన మండలములకు చెరు 50 లును డిస్ట్రిక్టుమానకు లకు మహారీ కాఫులను పంపెదగు. సెల దినములు అంతకు పు క్రితము విధింపబడినవారిందని విడువవలెను. తక్కిన వారి ప్రవర్తనను సరిగా నుండిన ఆధునికముగా మిగిలిన లక్షలో ప్రతివత్సరమునకు నెలకు నెలకును చుజాయియ్యవలెను. యావత్తీర ద్వీపాంతరవాసము విధింపబడినవారిలో ఒక వత్సరము ముక్రమే కేషించినవారిని (ప్రవర్తన సరిగానుండిన) పేదరికము వలన ఋణము తీర్చలేక నివిలుఖయులకు పంపబడిన వారిలో 100 లకు మించని ఋణము గలవారిని విడువవలెను. ఆ మొత్తమును దొరతనమువారే తీర్చవలెను. 29-న తేదీ ప్రవర్తనమున కొట ఋణమునైన 21 ఫింసులను చేయవలెను అని మొన్ననుగారు దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

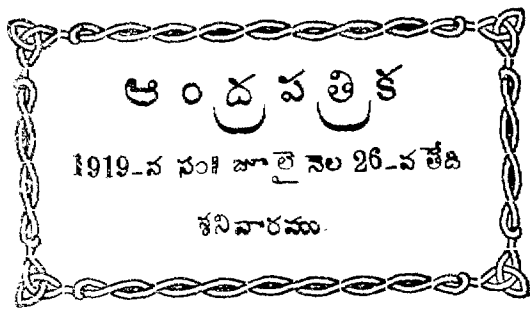
సిక్కు సమావేశము:— మాండలే నగరమున సిక్కు వార్షిక సమావేశము జరిగినది. 44 గురు సిక్కు మతమును గ్రహించిరి. వారిలో 7 గురు బర్మా ప్రత్యేకము. వారు సిక్కుమతమును స్వీకరించిన వెంటనే సిక్కులువారిని పెండ్లి చేసుకొనిరి.

వాతావరణ స్థితి

1919 సం. జూలై నెల 21-న తేదీ కనివారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	తేదీ 21 జూలై 1919	తేదీ 22 జూలై 1919	తేదీ 23 జూలై 1919	తేదీ 24 జూలై 1919	తేదీ 25 జూలై 1919
గోపాలపూరు	90.9	80.8	...	15.43	14.62
విశాఖపట్టణము	90.8	80.1	0.08	9.66	11.51
రాజ్ నాద	94.7	75.2	0.88	8.18	11.76
బందరు	98.2	77.4	...	16.80	11.61
కుంటూరు	94.6	78.8	0.05	14.18	11.49
నెల్లూరు	98.6	75.7	1.50	6.81	4.70
మద్రాసు	92.9	78.7	0.85	7.78	6.68
మైసూరు	91.1	74.4	...	14.56	11.95
అనంతపురము	98.0	72.8	0.29	11.71	6.41
కర్ణాట	92.8	78.5	0.27	1.56	6.80
కర్నూలు	92.6	75.0	0.82	7.08	8.95
కడప	92.2	76.6	0.14	13.86	8.25
తెంగునూరు	85.5	67.0	0.08	15.69	11.81
నెల్లూరు	98.0	74.2	0.60	15.38	10.04
నీలము	95.9	75.8	...	14.74	12.81
కొయంబర్లూరు	89.2	71.0	0.08	5.09	6.81

* నేటి యుద్ధము మిచ్చట వాయువునందు ప్రలవము లేదు
ఎడ్వర్డు. బి. రాము
అక్టోబరు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.



క్రూసంఘపు నివేదికము

III

కేంద్రప్రభుత్వమునందు బాధ్యతను ప్రవేశ పెట్టుకుండ, సంస్కృతికరముగు పరిపాలనా విధానమును తయారుజేయుట యసంభవమని, రానురాను పుష్కలమగుచున్నది. బ్రూనెలుగారి ప్రత్యేక విధాన మీ యభిప్రాయమునకు తా విచ్చుచున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్కరణావశ్యకత గూర్చి, మితవాదులకును జాతీయ వాదులకును భేద మెక్కడను లేదు. అంగ ప్రముఖుల యభిప్రాయము గూడ యిందు కనుకూలముగ నే నున్నది. “దాతమయ మగు” కేంద్రప్రభుత్వము మార్పు జెందవలెనని మాంటాగూగారు పార్లమెంటు సభలో ప్రభుత్వ కార్యదర్శి పదవి వహించక మున్ను పుష్కలముగ నుడివియుండియు, సంస్కరణనివేదికలో మార్పును సూచించకుండుట ఆశ్చర్యకారణ మగుచున్నది. మన రాయబారు లీ సంస్కరణావశ్యకత గూర్చి వట్టుదల గనుటచుచో కార్యసిద్ధి బడయుటకు వీలగును. జాయింటుకమిటీ వారి ఎదుట సాక్ష్య మిచ్చుచు, ఇండియా ప్రభుత్వ విధానముపై విమర్శనలు విశేషముగ బయలుదేరెననియు ఈ విషయమై భారత ప్రభుత్వము వారుమాత్ర మెట్టి సంస్కరణమును సూచించ లేదనియు, సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారు రంగీకరించిరి. ఇందుకు వారొక కారణము తెలిపిరి. సంస్కరణనివేదికలో, ఇండియా ప్రభుత్వము పార్లమెంటు సభకు మాత్ర మే బాధ్యత వహించవలె ననుసత్యము ప్రతిపాదించ బడెను. ఇతరులు గాక ఇండియా ప్రభుత్వము వారి యధికార మేమాత్రము తగ్గినను, నష్టము వాటిల్లు నని మెస్టనుగారి యభిప్రాయము. మెస్టనుగారి వాద మాధార రహితముగ నున్నది. రాష్ట్రప్రభుత్వమున సంస్కరణ మవసరమగు నపుడు, కేంద్రప్రభుత్వము చలన రహితముగ నేల నుండవలయునో తోచుచున్నది. 20 ఆగస్టు ప్రకటనమున కిది విరుద్ధమని, సంస్కరణనివేదికలో తెప్పబడియుండలేదు. సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారు, యిట్టి తర్కము ననుసరించుట లేదు.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ విషయములగూర్చి విచారించుటకు తమ కధికారములేదని, క్రూసంఘములోని గరిష్ఠసంఖ్యాకులు తలచుటచే, ఆ విషయమును వదలివైచిరి. ప్రొఫెసరు కీతుగారుల దలచక తమ భిన్నాభిప్రాయ ప్రకటనమున యీ విషయముల గూర్చి కడుదూరము చచ్చింది. క్రూసంఘమువారి కీ విషయమై విచారణాధికారమున్ను లేకున్నను, కీతుగారి సూచనలు మిగుల లాభకరమై, మంత్రులస్థానమును భద్రపరుపగలవు. అందుచే వాటి నొకంత పరిశీలించుట భావ్యము. ఈ సందర్భమున, ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము గూర్చి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిపక్షమున సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారు రిచ్చిన సాక్ష్యమును, భారతీయులు గమనింపవలయును. ద్వంద్వపరిపాలనా వ్యవస్థ, దూరమాలోచించిన రాజ్యాంగనియమములకు విరుద్ధము. దాని మూలమున ఉభయప్రభుత్వములకును సంఘర్షణ ముదయించక తప్పదు. ఇట్టి సంఘర్షణమును కొంతవరకైనను తగ్గించి,

సక్రమాభివృద్ధికి మార్గ మేర్పరుపవలెనని సంస్కరణనివేదిక గ్రంథకర్తలు సంయుక్త బాధ్యతను సూచించిరి. ఉభయ ప్రభుత్వములును కలసి యోచించుటచేతను, రెంటికిని సామాన్యమగు కోశ ముండుటచేతను, అన్యోన్యసహకారభావము పెంపొందునని, సంస్కరణనివేదికము వివరించెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారులుగాక, రెండు ప్రభుత్వములకును ప్రత్యేకకోశములుండవలయుననియు రెండును కలసి వ్రాటులమూలమున వ్యవహారములను నిర్ణయించుటకు వీలుండదనియు, ప్రతిపాదించిరి. సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారి సూచనను జాయింటు కమిటీవారి ఎదుట సమర్పించుటయేగాక, హిందూదేశమునం దీ విషయమై యనుకూలాభిప్రాయము బెరిగియున్నటుల దెలుపుట, మిగుల సాహసము. సర్ శంకర నాయరుగారి వర్గతీ, అనర్థదాయకమని, కడు సమర్థతతో ఋజువుకాచియేయుండిరి.

జాయింటు కమిటీవారు మెస్టనుగారి సీనియరమై కడుదూరము ప్రక్షించుట సంభావ్యముగ నున్నది. సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారి ప్రత్యుత్తరము మూలకముగ, ఇండియా ప్రభుత్వ సూచన లెలు సుకుచితముగ నున్నవియు సులభముగ గ్రహించవచ్చును. రెండు ప్రభుత్వములకును భేదాభిప్రాయములేగాక, ప్రాయశః సంఘర్షణము గూడకలుగునని మెస్టనుగారు రంగీకరించిరి. అటులగుచో, ప్రత్యేకకోశపు ఏర్పాటు ఈ విభేదములను మరింత విస్తరింపజేయుటకు తోడ్పడునుగాని, రెంటికిని తోడ్పాటు కలుగునటుల కావించబాలదు. సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారు రింకొక విదితాభిప్రాయమును సూచించిరి. ఉభయ ప్రభుత్వములును కలసి యోచించి వ్రాటుప్రకారము వ్యవహారములను నిర్ణయించుచో, 20 ఆగస్టు ప్రకటనమునకు భంగము కలుగునని, మెస్టనుగారు విలీంగులను ప్రభుత్వగారికి జవాబు జెప్పిరి. ఇటులేల సంభవింపవలయునో, సూహించకకష్టము గాకున్నది. సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారి సూచనలు, సంస్కరణములను చాలవరకు పయోజన రహితముగావించునని, జాయింటుకమిటీ సభ్యులీ పాటికి కనుగొని యుందురు. రాష్ట్రపరిపాలనము నింకను నుదార భూమిష్టముగ గావించుటకు ప్రొఫెసరు కీతుగారి సూచనలు తోడ్పడును.

(1) రాష్ట్రీయ శాసనసభలో నైస్వమునకు సంబంధించినట్టి గాని, స్వదేశ సంస్థానాధీశులకు సంబంధించినట్టి గాని, గ్రాండు కమిటీకి బంపదలచినట్టి గాని, బిల్లు లన్నిటికిని ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారి అనుజ్ఞను ముందుగ బొందవలయును. (2) స్థానిక శాసనసభలో నే బిల్లు నయినను ప్రవేశపెట్టుట కంగీకరింపగూడదని రాజప్రతినిధి దలచుచో, వారావిషయమును ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారి నిర్ణయమున కంపవలయును. హిందూదేశపు సుమరిపాలనమునకును శాంతికిని భంగము కలుగునని దోచినపుడు మాత్రమే ప్రభుత్వ కార్యదర్శి రాజప్రతినిధిగారి నిరాకరణమున కనుజ్ఞయొసగవలెను. (3) స్థానిక శాసనసభనుండి, ఏ బిల్లునయినను గ్రాండుకమిటీకి సర్టిఫికేట్లు పద్ధతిపై బంపుటకు, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యంగీకార ముండవలయును. ఇట్టి సూత్రమే ఆర్థిక విషయములకు గూడ వర్తించును. (4) ప్రభుత్వకార్యదర్శి యంగీకారము లేనిది, రాజప్రతినిధి సభవారు ప్రజాప్రభుత్వపు నిర్ణయమును నిరాకరింప గూడదు. ప్రభుత్వకార్యదర్శి యైనను, దేశశాంతికిని సుమరిపాలనమునకును భంగము కలుగునని తోచినపుడే యంగీకార మొసగవలయును. ఇట్టి సూత్రమే, అధికారవర్గ ప్రభుత్వము శాసన సభ్యుల ఋజువును ననుసరించి,

నిర్ణయించునపుడును, వర్తించును. (5) స్వాతంత్ర్య ప్రజాయత్త శాఖానిర్ణయము విషయమై గవర్నరు గారిని మంత్రించి పోరాటము గలిగిన యెడల, మంత్రించుచో, ఆ వివాదమును ప్రభుత్వ కార్యదర్శి పరిష్కరింపవలయును. (6) రిజర్వుడు శాఖవిషయమై శాసనసభ వారి నిర్ణయమును గవర్నరుసభ వారు రమలులో బెట్టుదలచినయెడల, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యోచనకు రిపోర్టును బంపవలెను. (7) ప్రజాయత్త శాఖ విషయమై మంత్రి యొసగిడి హితమును, ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారి యంగీకారముతో దప్పు, గవర్నరు గారు నిరాకరించుటకు వీలులేదు. ప్రభుత్వకార్యదర్శియైనను, సామాజ్యక్షేమమున కది యవసరమని తోచిన తప్ప, యంగీకార మొసగగూడదు. (8) గవర్నరుగారి నిర్ణయమును మంత్రి యంగీకరింపనియెడల, రాజీనామా నొసగక ఆకార్యము నకు మాత్రము తన బాధ్యతనుండదని మంత్రి దెలుపవచ్చును.

ప్రొఫెసరు కీతుగారి సూచనలను వైన సంగ్రహముగ తెలిపితిమి. వాటి నవలంబించునెడల, ప్రజాప్రభుత్వముతో చీటికి మాటి కధికారవర్గ ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు వీలుండదు. ఇండియా ప్రభుత్వపు సూచనలందును, సంస్కరణపు బిల్లులందును, సివిలు సర్వీసు డిప్యూటీ కమిషను కాపాడుటకై ప్రత్యేక సూచనలు కావించబడుటయే గాక, వల్లికు సర్వీసు కమిషను నిందు కొరకు ప్రభుత్వకార్యదర్శి ఏర్పాటుజేయవలయుననిగూడ సూచించబడినది. సంస్కరణముల నమలులో బెట్టుట, సివిలు సర్వీసువారి ద్వారా జరుగవలయును. అట్టితరీ, సివిలు సర్వీసువారికి ప్రత్యేక సౌకర్యముల నొసగుచో, వారు మాత్రుల యాజ్ఞలకు లోబడి వర్తించుచు రని యూహించుటకు వీలుండదు. ఇందువలన, శార్వరూపము దాల్చునపుడు సంస్కరణములు విఫలము గాక మానవు. ప్రొఫెసరు కీతుగారి యుక్తవ్రతమును గుర్తించి, యిటుల ఇండియనుగ వ్రాయుచున్నాడు.

“వల్లికు సర్వీసులగూర్చి శాసనము గావించెడి యధికారమును, హిందూదేశ శాసనసభల నుండి తొలగించుట, అనర్థదాయకమని నానుభివ్రాయుము. ప్రభుత్వకార్యదర్శికి సర్వీసు నిబంధనల విషయమై, జోక్యము సాధ్యమగునంతవరకుండగూడదు. వల్లికు సర్వీసు కమిషను నొక దానిని ఏర్పరచి, వల్లికు సర్వీసు విషయములను విచారించుటకై దాని కధికార మొసగుట, సంస్కరణవిధానపు మూలసూత్రములకు విరుద్ధము. ఏ యుద్యోగపు జీతమునైనను, ఆధికారి యంగీకారము లేనిది మార్పుగూడదని తెలుపుట, స్థానిక శాసన సభాధికారమును నిరుపయోగము గావించుట యగును.”

అందుచే వల్లికు సర్వీసు నియమములు హిందూదేశ శాసన సభవారిచే గావించబడవలయు ననియు, వల్లికు సర్వీసువారు సామాన్యముగ కార్యదర్శికి ఆప్టీలు జేసికొనుటకు అవకాశముండగూడదనియు, ప్రొఫెసరు కీతుగారు పుష్కలపరచుచున్నారు. సంస్కరణములు జయప్రదముగ కొనసాగుటకు, సివిలు సర్వీసువారి తోడ్పాటుండవలయును. వారిపై శాసనసభలకు “తగిన యధికారము లేనియెడల సంస్కరణములు నాను మాత్రములగును. ఈ సత్యమును ప్రతిపాదించిన కీతు గారు హిందూదేశీయుల కృతజ్ఞతకు బాల్నలు. క్రూసంఘమువారు, పార్లమెంటు సెలెక్టుకమిటీని నిర్మించుట కంగీకరింపకపోవుట శోచనీయము. కార్యదర్శిసభను దీసివైచి సలహా సంఘము నేర్పరచునెడల, ఆసంఘమునందు మూడవవంతయినను భారతీయసభ్యు లుండవలె

నని, క్రూరసంఘమువారు సూచించిరి. ఈసంఘమునకు సమావేశమునకు హెచ్చుతేజువలయునని బానుగారు గావించిన సూచన సమంజసముగనున్నది. ఇండియా ఆఫీసు వ్యయమును, పార్లమెంటు సభవారే భరించవలయునను, క్రూరసంఘమువారి సూచనకు భాగతీయు లెల్ల రామోదము జూపెద రనుటకు సంధియములేదు. మొత్తముమీద క్రూరసంఘ నివేదికము భిన్నాభిప్రాయ ప్రచురణము విశాల భూయిష్టముగ నున్నవనుట నిశ్చయము.

బ్రిటిషు కాంగ్రెసుసంఘము

బ్రిటిషు కాంగ్రెసుసంఘము ఇండియా పత్రిక కాంగ్రెసు ద్రవ్యము చే పోషించబడుచున్నది. అట్టి తరియివి కాంగ్రెసుసభాభిప్రాయముల నాంగ్లేజీ మున వ్యక్తీకరించుచుండుట భావ్యముగనుండును. సంస్కరణ ప్రచరణానంతరము, ఇండియాపత్రిక ఏకారణముచేతనే కాంగ్రెసు సభోద్దేశములను వెల్లడింపక, వ్యతిరేకముగనుండ వ్రాయుచున్నది. మాంటుఫర్డు విధానమును సమర్థించుటతో యీ పత్రిక సంతృప్తి జెందుచుండెను. బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘమువారిట్టి సందిగ్ధతరుణమున సంచలనము జూపలేదు. సూతనముగ స్థాపించ బడిన, హాంసూలు సంఘములే కొంతవడి బని చేసెను. తిలకుగారాంగ్లేజీమునకు వెడలిననాటి నుండియు కొంతవడి సంచలనము గలిగినది. కాంగ్రెసురాయ బారులు వెడలి, కాంగ్రెసు కమిటీ పునర్నిర్మాణమునకు బూనుకొనిరి. ఈ ప్రయత్నముల ఫలితముగ, పోలకుగారు ఇండియాపత్రికాసంపాదకత్వమును వదలిపెట్టి రనియు, యికిముందు నుండియు ఇండియాపత్రిక కాంగ్రెసు సభాతీర్మానములకు చేయూత నొసగుననియు, హిందూపత్రికకు లండను విలేజ్ లి తంతివార్త నిచ్చెను. ఈ ఏర్పాటు కొనసాగునేని, కాంగ్రెసు సభోద్దేశము లాంగ్లేజీమున బాగుగ వ్యాపించుటకు వీలుగలుగును. కాంగ్రెసు రాయ బారుల ప్రయత్నముల కీ తరుణమున చేయూత నొసగుటకు, ఇండియా పత్రిక ఎంతయు సహాయ మొనర్చగలుగును. కాంగ్రెసు తీర్మానములు సంస్కరణ శాసనములో నీ మారు జొప్పించబడు ననుట కవకాశము లేకున్నను, అంగ్లేజీమునందు లేబరుపక్షమువారిలో నిపుడు వ్యాపించుచున్న యసంతృప్తి జూచిన, త్వరలో ఎన్నికలు జరుగునని దోచుచున్నది. ఈయూహనే హిందూపత్రికా విలేజ్ లి బలపరచుచు, క్రొత్త ఎన్నికలో లేబరుపక్షమువారికి సంఘాత్తులు పాల్గొని సభ్యులయ్యెద రని, తెలిపెను. అట్టి తరి, భారతీయుల కోర్కెలు సఫల మగుట కెక్కుడవకాశ ముండుననుటకు సందియ ముండదు.

మార్షలులా: నార్తనుగారిలేఖ

మార్షలు లా ననుసరించి, పంజాబులోని నేరారోపితుల కక్షమున వాదించుటకు, నార్తను గారు నిషేధించబడిరి. ఇందుపై నార్తనుగారు రాజ ప్రతినిధిగారి కొక విజ్ఞాపనము సంపుచు, అందులో ధర్మ భంగ మెటుల గలిగినో వివరించిరి. ఇందుకు తగిన సమాధానము బంపుటకు మారుగ, మార్షలు లా 11 వ జూను తేదిన యంత మొందెనని తెలుపబడెను. ఈ ప్రత్యుత్తరము మద్రాసు మెయిలు కమిషనరు సహితము సంతృప్తి గొలుప జేసెను. మెయిలు పత్రికాభిప్రాయము నిట వివరించెదము:

“నార్తనుగారు ప్రమాణములను పాతుపులను చూపి నిందితుడు తన యిచ్చవచ్చిన న్యాయ

వాది నేర్పరచుకొనవచ్చునని స్పష్టముగ జూప గలిగిరి. న్యాయవాదుల స్వాతంత్ర్యములను వారు బాగుగ సమర్థించ గలిగిరి. అంగ్లేజీమున సామాన్యముగ, న్యాయవాదికి కక్షిదారుని రాజకీయాభిప్రాయములతో సానుభూతి యుండును. ఏ యాందోళనాపరునికీ, మిక్కిలి ఉదారాభిప్రాయములు గల బారిష్టరును కుదుర్చుకొనుట కెట్టి నిర్బంధములును, ఉండినటుల మేము విన లేదు. తమ కక్షిదారులపై మోపబడిన నేరములకు నార్తనుగారికి సానుభూతి యున్నటుల మే మెంతమాత్రము సూచించుట లేదు. కాని, రాష్ట్రపు వెలుపలి న్యాయవాదులను కంజాబు రాష్ట్రమునకు రానిచ్చుచో, కేసులు రాజకీయపు యావము దాల్చునని, మార్షలుకోర్టువారి రభిప్రాయవడినని, తలపక వీలులేకున్నది.”

స్త్రీస్వాతంత్ర్యము

సాతుబరోసంఘమువారు స్త్రీల కెన్నిక హక్కుల నొసగకుండుట, గొప్ప లోప మని, భారతీయులలో ఎన్నికక్షముల వారంగీకరించుచున్నాడు. బిసెంటుగారి విషయమై నువన్యసించుచు, జాయింటుకమిటీ వారీలోపమును పూర్తి చేయవలయునని కోరెను. కాని, సర్ జేమ్స్ మెస్టనుగారు జాయింటుకమిటీ ఎదుట సాక్ష్య మిచ్చుచు, హిందూదేశమున స్త్రీలు ఎన్నికలలో పాల్గొనుటకు వీలుపడదని తెలిపిరి. మెస్టనుగారు, హిందూదేశములో గలిగిన యభివృద్ధిని గమనించి నటుల గాన్పించెను. జాయింటుకమిటీ వారు ప్రజా ప్రతినిధుల యభిప్రాయము ననుసరించుట భావ్యముగ నుండును.

నర్మదాహిల్లు

వీరి సాక్ష్యము జాయింటుకమిటీ వారిచే విచారించబడెను. వీరు ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యులయినను, మూడింటిలో, మాంటుఫర్డు నివేదికమును ప్రజల లెక్కకుగ ప్రేమింతురనియు, దానికి పిమ్మట ఇండియా ప్రభుత్వ సూచనల కామోదము జూపుదురనియు, మూడవ పక్షమున స్థానిక ప్రభుత్వముల యభిప్రాయములను కైకొందురనియు, తెలిపిరి. ఇందున బట్టి, మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల కన్న ఇండియా ప్రభుత్వ సూచనలు కొరవడినటుల, ప్రజలలో సభిప్రాయము వ్యాపించెనని, న్మదాహిల్లుగారు గ్రహించిరి. జాయింటుకమిటీ వారి విషయమై నిజమును నులభముగ కనుగొనెద రని విశ్వసించెదము.

తోటల యజమానుల సభ:— 26-8-19-న తేదీన బెంగళూరు మేయో హాలులో దక్షిణియిండియా తోటల యజమానులసభ జరుగెను. ఇండియాకు పంపబడు తేయాకుపైని పన్ను, కాఫీపన్ను, కాఫీని గిరిను వారికి విక్రయించుట, నైపులకు కాఫీ, తోటలలో వైద్యపు ఏర్పాటులు, తోటలవారియధ్ద స్మారకవిన్నాము, దేశరక్షకసేన, సామ్రాజ్య పౌరుషాభ్యుత్థి, రైలుసౌకర్యములు, మాస్సును మంగుళూరు రైల్వేస్టాకలో యడు, నాకల కేపులు, నాకల అందు బాటు మున్నగు విషయము లా సభలో చర్చింపబడును.

ప్రభుత్వమువారి “స్పింక్సు” నాక:— ఈ నెల 28 న తేదీన యీ నాకను కలకత్తా నగరమున యద్దక మార్కెట్ హాలు కారులకు రు 1,10,000 లకు విక్రయించిరి. అది 1180 టన్నుల నాక. తూర్పు సముద్రమున 25 ఏండ్ల నుండి సంచరించుచున్నది. పారశీక జలసంధిని రక్షించుచుండెను. గత ఫిబ్రేవరినెలలో ఈ నాక విమానస్థానముల నిరూపణమునకు కేపుకట్టములను పరీక్షించుచు ఆకస్మికముగ విడిగాంగు కేపులో ప్రేలి తగులబడినది. అపుడు నాకలో పెట్రోలు చమురు దహనమునకు నుండెను.

కార్మికుల సభ.

సెంట్రలు ఆధ్వర్యమున తిరు బోర్డువారి ఆధ్వర్యక్రింద నిష్పనాయకములతో భవనమున కార్మికులసభ గావించబడెను. కమర మంగళము జమిందారులు, డాక్టరు పి. గుట్టరాజుగారు కార్యక్రమ వహించిరి.

అధ్యక్షులు.

ఈ కేసున కార్యోద్యమము పౌరసంఘదేశాయుడైనది. అంగ్లేజీమునలో కార్మికుల స్థితి కేశములోని కార్మికులస్థితిని తీసికొని వచ్చుటకు చాలకాలము పట్టును. ప్రజల సందర్శి తమవశము చేసికొనినగాని, సరియైన ప్రజాయత్న విషయములను ఈదేశమున చేపట్టుట అసంభవము. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు, కేశమున ప్రజాయత్నవిషయములను ప్రతిపాద గ్రహించి రని నుడివినను, బాతిమర భేదములు చేత అంగ ద్రోక్కబడియుండిరి. హెచ్చుధరణను షోమమును కలిగియున్నట్లు ఈ దినములయందు చీదలకు ఉద్యోగమును ఇచ్చుట నున్నది నున్నది సమస్యలను గాధ మగు కత్తిలోను, మనో నిశ్చయము చేత న్మకరిమృరించినగాని చీదలు చాలవృద్ధమయింది. ఇట్టిసభలకు నాయకులగుటకు రారనినది. నేను సభావేదికపై కొలదింపిని చూడమే చూచుటకు విచారించుచున్నాను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి దగ్గరనుండి హక్కులను లాగికొను సమస్యకొకటై ఏర్పరచిన సభ అయిన యెడల బహుళసంఖ్య గల నాయకులను ఇచ్చట మనము చూచేదవారము. మనదేశీయుల స్థితిని చక్కతేయుట కేర్పాటుపబడిన సభ గావున ఎక్కువగా నుండెడి. కార్మికులస్థితి బాగుపడినగాని, ఈదేశము యొక్క రాజకీయ స్థితియును బాగుపడెను. ఈ విషయమును చక్కగ గ్రహించినగాని గొప్ప విశత్తు ముందు సుభవిండును.

తీర్మానములు.

ఈ దినక తీర్మానములు ఆమోదించబడెను.

(1) తమ బాధలు తగ్గుటకు ఇప్పటి హెచ్చు ధరల కలసి ప్రముఖము కార్మికులలో గలిగిన క్షేమము నివారించుటకును, మదరాసు కార్మికుల హెచ్చుధరలకు తగ్గినకూలి విషయమై మార్పులుచేయ ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

(2) యజమానులకు, కనివాండ్రకు సద్భారములు అదయింపవలెనను 700 మంది కనివాండు కనికరముండి నందులకు ఈసభవారు విచారించుచున్నారు. ఏకపక్షమున లేకుండగనే ఏవో ఒకరికిని కృతహారము పరిష్కరింపబడెడిదని ఈసభవారు తెలుచుచున్నారు.

(3) అడినకంపెనీ, హోలండ్ కంపెనీలలోని కుసాంధ్ర విషయమై ఈసభవారు సెంట్రలు ఆధ్వర్యమున తిరుబోర్డుకు సిఫారసుచేయుచు, పైకంపెనీలవారి వర్తమానపరిస్థితిని చక్కగ విచారించెద రని ఈ సభవారు తెలుచుచున్నారు. ఎట్టిరాజీనామాయము చేయరానియెడల మదరాసు సెంట్రలు ఆధ్వర్యమున తిరుబోర్డువారు, గవర్నరు గారు ఇట్టి ప్రజావిషయమున కంగరేజీసంకలనన దని స్వయముగా బోయి కోర చేయుచున్నారు.

(4) బారీయాభివృద్ధికి ఈ కేశములోని కార్మికుల స్థితి బాగుచేయుట అవసరమయి, పుస్త్రుమున్న తిరుబురిస్థితులను బాగుచేయుటకు పునానాయకులు తమదృష్టి నీ విషయములపై ప్రసరింప చేయుచున్నారు.

మరణము:—కలకత్తా వర్తకులలో ప్రముఖులగు యి.

ఓ. సెకండిగారు ప్రితిత్వరమున కేవలీ మామూరుకు వచ్చుచుండును. ఈరక్తరమునకుడ కత్తిరి. ఆయన వయసు 61. ఈ నెల 25-న తేదీన హృదయస్పంధనమునకు ఆయన చనిపోయిరి. రెండుకోలాలు మార్తీమ ఆస్వస్థక కలిగిరి.

బామినమీద విమరలచేయుట:— ఇ బ్రూ కె ను

అనంతకు యివాన్సు అను 9 ఏండ్ల ప్రాయముగల పాశ్చాత్య బాలకుని బాధించినందులకు కలకత్తా ప్రధాన రాజధానిమేజస్ట్రేటుగారు ముద్రాయకి 2 నెలలు విడిచెదరు విధించిరి. ముద్రాయ హైకోర్టుకు ఆపియచేసి బామినమీద విమరల చేయవడకోరెను. మేజస్ట్రేటు యిష్టానుసారము బామిన పుచ్చుకొని విడుదలచేయవలెనని హైకోర్టువారు తీర్మానించిరి. 28-న తేదీ సోమవారమునాడు కేసును రద్దుచేయుటకు పిటీషనుపెట్టబడును.

విదేశతంత్రీవార్తలు

(రైటు - ఎ జె స్పీ)

ఇంగ్లాండు

పార్లమెంటు ప్రజలసభ

ఇండియా వ్యవహారములు చర్చించబడుట.

జూలై 21-వ తేదీ సోమవారము.

మాంటాగూ గారి యభిప్రాయము.

లండన్, జూలై 21.—ఇంగ్లాండులో ఇండియా పై నిక ప్రభుత్వమువారి తరపున ప్రతిపక్షముగనున్న వారి వేదములను జూలై 21-వ తేదీ వారికి తెలియజేసితిమి కామన్సులలో మాంటాగూ గారు కొన్ని విషయములను గూర్చి ప్రత్యుత్తరమును సంగ్రహించిరి. కమిటీవారి నిర్ణయములను వీరిని సాక్ష్యమునకు పిలిచెద రను విశ్వాసమును జూపుచున్నాడు. ఇండియానుండి మరి కొందరు రావలయునని కోరికను వారిని రప్పించనగును. ఈ విషయముపై కర్మలు ఏర్పడునని నూచించు ప్రతిపక్షమునకు కమిటీవారి కందితే నెదనని మాంటాగూ గారు తెలియజేసిరి.

కర్మలు సంగ్రహించు విషయము

తమకు సంబంధించుటకు వలయు సాక్ష్యముగలిగి ప్రత్యుత్తరమును ద్వారా బంపెనను ఇండియా దొరతనము వారు తనకు తెలియజేసిన మాంటాగూ గారు నడిచిరి.

పించునలను మోచ్చించుట

అక్కడ విదేశాధిపతి సర్వము ఉద్వేగములకు పంచులను మోచ్చించు విషయము ఇండియా దొరతనమువారు పంపిన నూచనలందననయు ఈ విషయమునుగూర్చి ఆలోచించుటకు ఒక సంఘము నేర్పరిచితిమనియు మాంటాగూ గారు తెన్నుటుగాడి బదులొసంగిరి.

ట్రాన్సువాల్ వర్తకపు శాసనము.

ట్రాన్సువాల్ వర్తకపు శాసనమును గూర్చి కూడ ఇండియా దొరతనము వారినుండి రాయబారములు చేరెననియు ఈ విషయముపై మిల్నరు ప్రభువుగారిపేర వ్రాసితిమనియు మాంటాగూ గారు నడిచిరి.

పాకిస్తానిక సంఘమువారి శిఫార్సు

ను గురించి ఇండియా దొరతనము వారంపిన సందేశమును పర్యాయించియు చుంటిమి అతన్ని బీగ్ గారికి మాంటాగూ గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ఈ విషయమునకు సంబంధించిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను ప్రకటించు విషయముపై ప్రస్తుత మేమిజెప్పబడునని మీరేదనెను.

కరాచీ నైనికరైలుబండి ప్రమాదము.

లండన్, జూలై 21.—పాకిస్తాని నూతనముగ విచారించెదమని తెలియజేసిన సందర్భమున ఈ విచారణములు సైనికాచారమునబట్టి జరుగననియు, ఇండియాలో విచారణజేయుటకు పూర్వము ఎన్నియో ఇట్టి దృష్టాంతములు గలవనియు మాంటాగూ గారు మేకమికింగు గారికి బదులొసంగిరి. మా గారికి రాజబోను ఖర్చులన్నియు ప్రభుత్వమువారి భరించెదరు. తీరమునగూడ దొరతనమువారి ఇచ్చెదరు. ఇంగ్లాండునుండి ఇండియాకు మా గారి సాక్షులను రప్పించుటకు కష్టమున్న దొరతనము వారికి తెలియజేయునను. వలయు సాక్షులను ఈ విషయముపై శక్తివంచనకే దొరతనమువారు సమకూర్చెదరు. ఈ విచారణను ఇంగ్లాండులోనే జరపుట సమాజము గాదాముని మేకమికింగు గారు రక్షకు ప్రత్యుత్తరమునకు బడలేదు.

సంధివత్తముల చర్చ.

లండన్, జూలై 22.—యుద్ధము నిమిత్తము ఇంగ్లాండు వారు క్యూబెరవచిన భూభాగములను జర్మనులవలన రాబట్టవలెనని బాటమ్మే గారు పోషించిన సవరణ బిల్లును సంగ్రహించిరి. యుద్ధ పరాసు జేయుట సంధిని ఆపాలనయగు బ్రిటిషు పార్లమెంటువారి సమావేశమందులకు పరాసు పత్రికలు గూడనను తెలుపుచు వెంటనే యిచ్చుట ద్వితీయముగ నిచ్చుటలో సమమని వ్రాసిరి.

అంగ్లో ఫ్రేంచి కన్వెన్షన్.

లండన్, జూలై 22.—నేడు కామన్సు సభవారు అంగ్లో ఫ్రేంచి కన్వెన్షన్ ను ఏకగ్రీవముగ సంగీకరించిరి.

వేల్సు గనుల పనివాండు

లండన్, జూలై 22.—కార్మిక కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు దొరతనమువారికి వ్రాయుటకును కార్మికులు పని మానగూడదని వేల్సు కార్మిక సభ వారు తీర్మానించిరి. వాయ్సులలో 2 వేలమంది చేరిన సమ్మెకట్టు విఫలమయినది. బోల్టను గనులలో పనులు సరిగా జరుగుచున్నవి. కొన్ని చిన్న గనుల మాత్రము నిలిచిపోయినవి. కెన్సెయిలో జరిగిన తీర్మానమును కార్మికులను సరింపజేసెను. పనిమానగూడదని లాంకష్ షేరు చె మైనులందు కార్మిక నాయకులు ప్రకటించిరి. షేఫీల్డ్ లో చాలా వాండోళ్లను కరణముగానున్నది. అధికారులే యంతరంగము నీరు తోడించుచున్నారని. కాని యంతరంగము 12 వేలమంది పని మాని జేసిరి. 26-వ తేదీకి 60 వేలమంది అగుదురు. దొరతనము వారు సమాధానము చేయవలెనని జనాభిప్రాయము ప్రబలుచున్నది.

బొగ్గు గనులు.

లండన్, జూలై 22.—యూర్యుమ్మెరులలో మాత్రమేయును కలగలేదు. మరికొన్ని గనులలో నీరుతోడుట ఆగిపోయినది. క్రొత్తగా కొన్ని గనులలో మరల ప్రారంభింపబడినది. సమ్మెకట్టు ఇతరస్థలములకు గూడ కొంతవరకు వ్యాపించినది. లాంకష్ షేరులో 7,500 మందియును మాన్యుమ్మెరులో 20 వేలమందియును పనిమాని జేసిరి. సమ్మెకట్టుకు మూల కారణమిదియని నిరూపించుటలేదు బొగ్గు ధర పెరుగుట ఆహారపదార్థములు చాలా ప్రమాదములకు రష్యాలో మనసేలు పోయియుండుట, నిర్బంధ సైనికత్వము చున్న గునవి సమ్మెకట్టుకు కారణములని చాలామంది చెప్పిరి. ఎనడోయియకు ప్రోత్సహించుచు వెలకనుకట్టానని నేరునమ్మకాలనని పార్లమెంటు సభలో బోనర్ల గారు నడిచిరి.

ఉమ్మడి పనివారు.

లండన్, జూలై 22.—యూర్యుమ్మెరు సమ్మెకట్టుకు వలన మిడ్లెండునం దత్వజే ఆనంగత ఫలితములు సంభవించుచున్నవి. లీడ్సు కర్మాలునును వెర్దవి మూడు నిన్నటిదినము మానివేయబడినవి. షేఫీల్డ్ లో గూడ స్థితి ఇట్లునే యున్నది. 15000 మంది ఉమ్మడి పనివారు పనిలేక నున్నారని మదింపు చేయబడెను.

గనిపనివారి తగవు.

(కుదరాను ట్రైయ్యునకు ప్రత్యేకముగ వచ్చినది.)

లండన్, జూలై 22.—గనిపనివారి సాంఘాతిక సంఘమువారు గురువారమువారు ప్రభుత్వమువారిని బాదెనున్నారు. కావున యూర్యుమ్మెరు నందలి గనిపనివారల తగవులు కొలది కాలములో పరిష్కరింపబడరచ్చును. ఇంతకంటె కఠిన తరచు గు సు స్య మంత్రిగర్వము వారి నెదుర్కొనలేదు. “పంపింగు” “పెంటిలేషన్” చతుల నందఱును విదధి వెట్టుకువలన ఇంక తొమ్మిది కోట్లలలో యూర్యుమ్మెరు గనులన్నియు మంపుడు పడును. లేదా చెడి పోవునని క్రిందటి కుక్లవారము తెలియజెప్పెను. ఇంక అభయ పక్షము ఆరు నెలలలో నైన వాటిని బాగుచేయుట దుష్కరమగును. ఇందువలన యూర్యుమ్మెరునందలి ఫ్యాక్టరీలన్నియు మానివేయబడవలసి వచ్చును. లంకాష్ షేరులో పెన్సు మూని నేతుబడవచ్చును. అందువలన పేదవారి కపరిమితమగు బాధ గలిగియుండవచ్చును. నేల బొగ్గు ఎరువులను సంగ్రహింప జేయునకు 4 కోట్ల పానుల వ్యయము రాగలదు. పనివారెదురుచేరి పని నిలిపి జేసికో బాగుగ తెలియకున్నను ఇందువలన రాము కొరక రీతిని ప్రభుత్వమువారు వెంటనే తమకు నూటికి 14.8 వంతుల చొప్పున కృత్రిమ సగడదని వార్తజేసింది యందుకు. కాంకీని జేడిక ప్రకారము తీరములు పనిసమయమునకు తగిలెట్లు చేయబడినను నూటికి 10 వంతుల చొప్పుననే కృత్రిమ నీయవలసినదని నిర్ణయించిరి. గవర్నమెంటువారు టన్ను 1 కి 6 పి. చొప్పున ధరను పెంచుట గనులను జాతీయము చేయుటకు మంత్రిగర్వమువారు సంగీచించుట మొదలగు కారణములు మరికొన్ని యున్నవి. ప్రభుత్వమువారు యూర్యుమ్మెరుగనులను తమ స్వాధీనము చేసికొని జాతీయము చేయుటకు ప్రయత్నించుట కిప్పుడు చాల అవకాశమున్నది.

పరిశ్రమల దుస్థితి.

లండన్, జూలై 22.—జేకోమరు సమ్మెకట్టులు వెర్ద లేవియు లేకపోయినను ఎత్తుకు ఖరీదులవలన ఆకాంతి మాత్రమంతటను వ్యాపించియున్నది. కారణములకు తొలగింప

బ్రాజిల్ లో పనిని ఫలితములను చక్కచేయ ప్రయత్నించుటకు వలన లాభముండెను. కనుక కార్మికులకు మరల పాక్షిమిక ఆర్థిక విద్యావిధానమును గవర్నమెంటువారు ప్రోత్సహింపజేసెదరు. అట్లునే ఆహార సామగ్రిల సరఫరాలను బాగుచేయుట కొరకు తగిన శ్రద్ధసహించక తప్పదు. సామూజ్య ముం దంతటను మునుక పదార్థముల యుత్పత్తిని ప్రోత్సహించుట కతి విశేషముగ ప్రయత్నింపవలసియున్నదను సంగతి గూడ గుర్తుచుగనున్నది. ఈ ప్రయత్నముల నొనరింపకుండు నెడల తీరకాలములో చాల ఆకాంతియొ, అల్లరియు సంభవింపగలదు.

యూర్యుమ్మెరు సమ్మెకట్టు.

లండన్, జూలై 22.—యూర్యుమ్మెరు గనులలో పని వారల యాకస్మికముగ సమ్మెకట్టికో ఇంతవరకు తెలియలేదు. కాంకీని జేడికలందు తెలిపిన నూచనల నుపయోగించుటకు వలన, అందువలన ఆహార సామగ్రి ధరలలో గలిగిన మూలవలన ఈ కలహముగలిగినదని సాధికారముగ తెలుపబడెను. పనివారికి నిజముగ వారికియు నూచించబడిన జీతములకంటె తక్కువ జీతములనుగోరుటకు వీలున్నది. ప్రస్తుత స్థితిగతులను బట్టియో రాజీనామా నొనరించుకొనుట మంచిదని గవర్నమెంటువారు పోల్చుకొనిరి. క్రిందటి వారము గనిపనివారల సాంఘాతిక సభలో రాయబారములు జరుగుచున్నవి కావున పని మాత్రము మానవలదని మైలీ గారు చెప్పిరి. సంఘమువారు ప్రస్తుతపు సమ్మెకట్టును నిరసించుచున్నారని చెప్పబడుచున్నది కాని 21 వ తేదీనుండియు నేలబొగ్గు ధరలను మోచ్చించుట దీనికికొంత కారణమనియు దానివలన డెర్బీషైరు, నాట్సు బర్మీలలో పనిచేయుచున్న వారు 61000 మంది యున్నారనియు గనిపనివారి రుదులున్నాయి. యూర్యుమ్మెరు స్థితి మరింత విషమముగనున్నది. ”గని పనివారి వెర్ద కలహములలో “పంపింగు” తీసివేయుట కిదియే ప్రథమము. పంపింగు విమర్శలు గవర్నమెంటువారు 5000 మంది నావికపు “స్టోకరు” ల సంపుటకు చాలమంది అంగీకరించిరి.

న్యూక్యాసిలు, డర్బము లైల్వే పనివాండు సమ్మెకట్టు తరిమివారు సంగీకరించిరి.

ఇంగ్లాండు; ఇండియా

వ్యవహారములు

“ఇండియా” పత్రిక సంపాదకత్వము

సంస్కరణముల భావినితి

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

లండన్, జూలై 21.—పాలకులకు “ఇండియా” పత్రిక సంపాదకత్వమును విడచుటకు పత్రికలు క్రొత్తవిధాన మవలంబింపబడుటవలన పని చేపట్టెను మున్నగు. అనగా ఇప్పటినుండి ఆపత్రిక కాంగ్రెసు తీర్మానముల బలవరమయిండును. ఇదిగతలో కొంతకాలము సమాచారసంపాదకులము గనుండిన సార్వజనుకన్య పత్రికను నిర్వహించుచుండును. కెల్కరగారు తగిన సలహాలనిచ్చుచుండెదరు.

కాంగ్రెసు కమిటీ

సంపాదకత్వమందలి ఈ మార్పు చాల యుభయమైనది ఏలనన బ్రిటిషు కాంగ్రెసు కమిటీలో కాంగ్రెసుకు మద్దతిమానులు ఆంతరంగిక ప్రతిఘట్టనమును క్రమ క్రమమున జయించుకొని వచ్చుచున్నారని దీనివలన బోధపడగలను. నున ప్రయత్నము లన్నియు సఫలమైనవని కాంగ్రెసువారు లభ్యుడై : కృత్యము చేసికొనినూడెను. ఇప్పుడీ చటమును పూర్వకాంగ్రెసుసభల ఆధ్యక్షు లందఱును పూర్వనిబంధనల ననుసరించి కాంగ్రెసు సభకు గుణముగనున్న వారి కెదురుతిరిగిరి స్థితిచాల విషమించగలదు. కాంగ్రెసునుండి చీలిపోయిన వారివత్తు మవలంబించిన సభ్యులు కమిటీని విడచి వెట్టెనరే ఇండియా పత్రికకు వ్యతిరేకముగ, బహుళా పోలకు గారి సంపాదకత్వమున, నేరొక పత్రికను స్థాపింపవచ్చును.

జూలై 21-వ తేదీ.

మాంటాగూ గారు పట్టెద తమ అభిప్రాయములను ఇండియాను పార్లమెంటు కమిటీ వారికి తెలిపిరి నాకు తెలియుచున్నది.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సంస్కరణముల విషయమున క్రొత్తగా దాల్చిన విధానమును సర్ జేమ్సు మెస్టను గారు బలపరచిరి.

“పార్లమెంటు సెలవుదినములలో వైన కమిటీవారు వారమునకు మూడు మారుల కంటే పెక్కువరకు సమావేశము కావచ్చును. వారు ఉదయము పూటనే సమావేశ మగుచుండును. సెలవు త్రవ్వ వెనుక పార్లమెంటు (మరల సమావేశమైన వెంటనే బిల్లు పాఠ్యమైనంత త్వరలో దానికి మరల సంబంధ బడవలయునని మాంటేగూ రాతురత పడుచున్నారని నేను వింటిని. కమిటీయందలి ఆతని సహచరులకిని అభిప్రాయము లవంటివానినే గలిగి యున్నారని విశ్వసించబడుచున్నది. ఇంత తొందరపడుటకు కారణము హిందూజాతీ మత్యంత ఆతురతతో సంస్కరణముల కెదురుమాడుచుండుట నలన నని చెప్ప బడుచున్నది. సంస్కరణముల నింకను ఆలసింతురని భారతీయుల కోరికలమరియు విశేషముగ హెచ్చుగలవని దాక్టరు ఫిమరుగారు విరళముగ చెప్పినమాటలను మరల గూడదు.

పార్లమెంటు ఎన్నికలు.

సెలబ్దానైత ముఖ్యమున, అంతటను వ్యాపించియున్న అకాంతియు మరల ఎన్నికలంతలోనే జరుగునను భదంతులను విశేషముగ హెచ్చించుచున్నది. ఏదయెట్లున్నను రాజకీయ తత్వమువారు మాత్రము చాల ఎక్కువకు నుండునట్లున్నది.

పూర్వకక్షేపలంబనమున సంకేతంబై కొంచెము తక్కువ పట్టుదలగల పార్లమెంటు ఇంతకంటే చాలమంచి సంస్కరణముల నిచ్చునని తలంపవచ్చును.

భారతరాజ్యాంగ సంస్కరణచట్టము

ద్వంద్వపరిపాలనము-నర్ జేయు వెల్లడుగారు

లండను, జూలై 21:- జాయింటు కమిటీ నేడు

మరల సమావేశమయినది. దెసంటు మరికొందరు భారతీయులు శభనలంకించిరి. బిల్లులోనున్న మూచనలను గూర్చి మేష్టర్ గారిని సీంహా, ఇన్స్టిగుడుక్ ప్రభువులు తీవ్రముగ పరీక్షించి మేష్టర్ గారి యభిప్రాయములను తెలియగోరిరి. వీటివలన ఇండియా దొరతనమువారు ఊహించు ఫలితము తెలియని గూడ నడిగిరి. ద్వంద్వపరిపాలనము ఉండవలయునని మేష్టరు, గారు సమర్థించిరి. ముఖ్యముగ ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును గూర్చి సమర్థించిరి. ప్రజలసామ్యము వినియోగించు ప్రత్యేకపు కోశాధికారమును (క్రొత్తరాష్ట్రీ) య కా స న స భ్యు ల లో ప్రజానియమిత సభ్యులును, ప్రభుత్వ నియమిత సభ్యులును పాల్గొను విషయమును సమర్థించిరి. ఒక్కొక్కవిషయమునకు ఆదాయములో ఇంతతగునకు పరిష్కాసము వలన హేతురా హేత్యమైన మూచనలన్నియు ఆరికట్టబడును. దీనికి గవర్నరు గారి తిరస్కారపు టిధికారము కారలయును. పరిపాలనప్రభుత్వమున బాధ్యతను గొనుటకు భారతీయుల సంఖ్య (క్రమము అభివృద్ధి గాంచవలయునని ఇండియాదొరతనమువారు కోరు చున్నారు. త్వరలో తీర్మానములను నిశ్చయింపవలయును. ఈ క్రొత్తవిధానమునకు మంచి అవకాశ మియవలయునని ఇండియాదొరతనమువారు కోరుచున్నారు. ఈ విషయమై కడు జాకరూకతతో వ్యక్తించవలయుననిరి. అభిప్రాయ భేదము లుండు నను నిశ్చయముతో కార్యక్రమమునకు గడంకవలయునని ఇండియా దొరతనమువారు తలంచిరి. రెండు తరగతుల సభ్యులకును (క్రొత్త రాష్ట్రీయకాసనసభ) సంఖ్యగల జరుగుట తథ్యము. కాని క్రమక్రమముగ ఇద్దరకును సంయుక్త కోశాధికార ముండునని ఇండియా దొరతనమువారు విశ్వసించుచున్నారు.

సంస్కరణపు విమర్శలు చాలవరకు సవరణచేయబడిన వని మేష్టర్ గారు మాంటాగూగారికి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. మొదటివిమర్శలు ఒకదాని నొకటిని సంహరించివి. అతిక్రమ క్రమముగ ఇండియా ప్రభుత్వ నిర్మాణమువై కేంద్రీకృతమై నవి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము దానిని సవరించుటకు జూరబడిన మూచనలను ఆలోచింపబడలేదు. మొత్తముమీద సంస్కరణ చట్టము ద్వంద్వ పరిపాలనమునే ఆశించుచున్నట్లు కానించు చున్నది.

సభ రేపు మరల సమావేశ మగును.

డాక్టరు నాయరుగారి అంత్యక్రియలు

లండను, జూలై 22:- డాక్టరు నాయరుగారి అంత్య క్రియలు నేడు గోల్డెన్స్ గ్రూవ్ దగ్గర జరిగినవి. ఆ సమయమున అనేకమంది భారతీయు లచటికి వచ్చిరి. కె. వై. రెడ్డి, ఎ. ఆర్. మొదలియారు, డి. బి. పి. రామారాయనింగారులును ఇందూ బ్రిటిషు అసోసియేషను, మదరాసు హాయిలు పత్రి నిధులును, అనరబిల్ కె. ఎం. నాయరుగారును అచటికి వచ్చిరి.

రాజోవు పంటకాలమున యూరపు జేతమునకు వలయు సప్లయలను అయ్యపు నివయమై గురువారము నాడు 24 తేదీని లండనులో అంత్యోత్సవందలి ఆర్థికసభ వారు చర్చించెదరు.

బ్రిటిషుజీవుల సామ్రాజ్యములో దూరముగనుండు 6 వాయువార్తా కార్యాలయములను నియమించువందులకు పో స్టుమాస్టరు జనరలు కంట్రాక్టుకు భిన్నముగ వ్యక్తించెనని మార్గొనీకంపెనీవారు 7000000 లక్షల పానులకు అభియోగ మును దెచ్చిరి. తీర్పు ముందు వాయిదానాడు జెప్పబడును.

సిగ్నాలు పాశ్చాత్య స్త్రీలను కొట్టుట.

లండన్, జూలై 22:-గత రాత్రి సిగ్నాలు పాశ్చాత్య స్త్రీలను గొట్టిరి. ఇది జాతివైషమ్య ముఖముగ పరిగణిం పబడినది. 4 గురు స్త్రీలు హతులైరి. ఇందులో గూఢచారి యిట గూడ గలరు. వీని గుండ్రతో కాల్చబడిరి. చాలమంది వైద్యాలయమున నున్నవారు.

వాకాదళము, ఆర్థికదళము నావికులును అల్లరులేటం డ ఆపుతేనెను.

ఇతరజిల్లాకుగూడ అల్లరులు వ్యాపించుట.

లండన్, జూలై 22:-ఈజాతి వైషమ్యపు కగాముదా దగ్గరజిల్లాలకు వాడ ప్రాకినది. పాశ్చాత్యులుండు జిల్లాల యందు వివక్షతలేకుండ సిగ్నాలు కుపాకులను ప్రయోగించిరి. చాలమంది షేకగాత్రు లైరి. వీధులందు రాత్రిపూటంతను శేకుపాకులతో యుద్ధము జరిగినది చాలమంది బంధించబడిరి.

భారతస్త్రీల భావిదళ.

లండను, జూలై 22:-ఈనాడు ఇండియా ఎసోసియేషను వారిసభలో ఎన్. సి. నేతసతి భారతస్త్రీల భావిదళ నుగూర్చి ఒక యువోన్యాసమున చదివెను. జాయింటు కమిటీ వారు ఎన్నిక హక్కులను స్త్రీలకుగూడ ప్రసాదించెదరని తీరుమానించుచున్నారని బీసెటుగారు తెలిపిరి. స్త్రీల నొం టరిగ నుంచు ఆచారమే వారి మనశ్శ్రీర పటుత్వము. నానా టికి జీర్ణించిపోవుటకు కారణమని సీంహా ప్రభువుగారు చెప్పిరి. భారతీయులు అభివృద్ధికి రావడేకంటేరే స్త్రీలపట్ల తమకు గల అభిప్రాయ ము లన్నియు మార్పుకొన వలయును.

ఘోటు

ఘోటు సందర్భనము.

ప్యారిసు, జూలై 24:- హేవాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలి యబరచుచున్నారు. ఆల్బర్టురాజుగారు, ఎం. పాయింకేరు గారు, మార్షలు ఫావగారు ముగ్గురును గలసి నేడు ఘోటు ను సందర్శించిరి.

పాయింకేరుగారి ప్రత్యుత్తరము.

పారిసు, జూలై 24:-య్యద్విపలు కాన్సిలువారిద్విన విజ్ఞాపనకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు జర్మను లాక్రమించి యున్నంత కాలము ఘోటుప్రజలు తమ మర్యాద కావం తలోపమును గలగవడంద ప్రర్యుతి, అధికారుల విరంతుక త్వమున కెన్నడు నడగియుండ నొల్లని వీరభూతులు లగు బర్లెరులకు తగిన సంతతికా రను భ్యాతి నిజమబెట్టి రనిరి. పిచ్చుట పాయింకేరు గారును, మార్షలుఫావ గారును మారి న్నన కేగిరి. అచటి మతగురువు కార్మిణులమెసీరుగారు వారిని సత్కరించిరి. పాయింకేరుగా రేడేకప్రతినిధిగ వచ్చిరో ఆప్రావృతజేతము నుగడించి ఇట్లనిరి. “మేము ప్రాన్సు (సతిగా ధముగ) ప్రేమించుచున్నా” మనుమాటకంటే ప్రాన్సుపట్ల నుపయోగింపదగు మాటలలో మంచిమాటేనియు తనకుగానించ లేదు. పూర్వకాలపు మతగురువులు ఆనాగరికుల రాక నివారించి నగరముల గాపాడుచుండి రని చెప్పి పాయింకేరు గారు మెర్సిరుగా రట్టివారిని ఉపమానము తెచ్చిరి. పాయింకేరుగా రు మెర్సిరుగారును ప్రాన్సుయధధివాసులతో నలంకించి నపుడు ప్రజలముత్సాహము చరమావస్థ జెంజెను.

వన్నులను హెచ్చించుట.

ప్యారిసు, జూలై 24:- హేవాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియబరచుచున్నారు. ప్రతినిధుల సభలో ఆర్థికమంత్రి ఇట్లు తెలియబరచెను. వన్నులు చాలవిశేషముగ హెచ్చింప బడుట మున్నందు చేయబడు ఋణములకు హామీగా నుండగలను. ఆగష్టు సెప్టెంబరు నెలలో 75 కోట్ల ఫ్రాంకుల రెయిల్వే ఋణము చేయుటకు ద్వైతంపబడెను. ఫ్రాన్సునకును మిత్రమందలి వారికిని ఆర్థిక రాయ భారములు వి శేషముగా జరుగుచున్నవి. యుద్ధమునందు మిత్రులగునందు వారి కనుండుగూడ మిత్రులగునందేక పోరను యుద్ధేతముతో

వీరిరాయభారమును జరుగుచున్నది. యూరపులో ద్రవ్యమం తయు వెచ్చుచుయ్యెను గావునను ఆమెరికాలో ఆర్థికదళముగ బంగారము నిలువాయున్నది గావునను, పరిశ్రమలు భద్రముగ నున్నవి గావునను ఈవిషయములో ఆమెరికా ప్రజేతము గల్పిం చుకొనవలయునని పరాను ప్రతీకలు వ్రాయుచున్నవి. యూ రపు పునర్నిర్మాణమునకు కొంతకాల పరిమితిగల ఋణములును, దీర్ఘకాల పరిమితి గల ఋణములును చాల అవశ్యకము.

(వెసిడెంటు పాయింకేరును, ఫావసేనానియు బ్రు సెల్సుకు జూలై 22 తేదీని చేరిరి. వీరికి అధికోత్సాహముతో స్వాగత మొసగుబడెను.

అమెరికా

విల్సను సభావతి.

వాషింగ్టను, జూలై 21:-విల్సను సభావతి గ్రహాని వలన భాగపడు చున్నాడని తెలియుచున్నది.

వెసిడెంటు విల్సనుగారు వ్యాధిగ్రస్తులగుట.

(వెసిడెంటు విల్సనుగారికి దేహాస్థితి విషయస్థితియందు లేకున్నను రిపబ్లికను సెనెటులలో సందేహరతులను చర్చించు టకు నిశ్చయించుకొన్న ఏ గ్నాలు రద్దుజేయబడినవి.

హ్యంటంగునకు సంబంధించిన సందేహరతులను గూర్చి తీవ్రముగ ఆమెరికను సెనెటులో ప్రజాస్వామ్యవాదులకును, రిపబ్లికనులకును వివాదము జరుగుచున్నది.

అమెరికా విమానముకట్టి అంటుకొని 10 మంది నని పోయిరి. 25 గురు క్షతగాత్రులైరి. ఈ విమానము పరిశ్రాధ ము పయనమగుచుండెను. ఇల్లివోయిట్రీస్టు స్వావింస్సు బ్యాంకి క కన్యమీద బడెను. మృత్యులకు చాలవరకు బ్యాంకులో పరి జేయువారలే. విమానములోనున్న వెల్ట్రోలు కనిపింట్లు క్రేలు టవలన కరిరములు అంటుకొని కాలిపోయినవి.

జర్మను.

షెల్విన్సు ప్రవాళి ప్రాయము.

ప్యారిసు, జూలై 21:-శీతంపు ప్రతిక ఇట్లు తెలు యుచున్నది. షెల్విన్సు ప్రవాళి ప్రాయమును తెలుసుకొనుట కు కొలోనునుండి ప్లిక్సనబర్గుకు మిత్రమందలి కటాలమును గొం పోవుటకు ఏర్పాటులను గావించవలయునని ఫావసేనాని జర్మనులకు కోరిరి.

యూరపులో సమ్మెలు.

జర్మను తలంపులు.

బెర్లిన్, జూలై 21:-బెర్లిన్, హాల్లేలు, న్యూరెం బర్గు, అల్బర్టునెలీషియా గనులయందును 21 తేదీని సమ్మె ప్రారంభమగునని జర్మనులు అనుకొనుచున్నారు.విదేశాల్లో గూడ అంతటను సమ్మెజరుగునని అనుకొనుచున్నారు.

లండన్, జూలై 22:- జర్మనీ అంతటితో మరల ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను వ్రాసికొనవచ్చును.

బెర్లిన్, జూలై 27:- బేడ్రెను జేకపు మాట్సగూడ స్పీట్టరు లంకునకు పారిపోయిరి తెలియుచున్నది.

బెర్లిన్ సమ్మెకట్టు

లండన్, జూలై 22:- నేడు బెర్లిన్ నగరము వలల భాగములందు కేలకొలిది కట్టుదాయల సమావేశమయిరి. కాని వైవిధ్యము చరభివంకులతో వారిని జెల్లాచెదకు చేసిరి.

ముఖ్య గమనింపు

పండిత కే. నుబ్రహ్మణ్య కాశ్మీ గారి కృష్ణరీల నాటకము ఆంధ్రమునకు సిద్ధముగ నున్నది. వెల రు. 1-4-0. హెచ్. ఆర్. చంద్రా అండు కంపెనీ, ముక్కుసెల్లర్సు అండ్ పబ్లిషర్సు, బళ్లారి.

స్థానిక వార్తలు

నెల్లూరు కలెక్టరు:—ఆర్. నడుంగాడిగారు నెల్లూరు మండలమునకు, ఆర్.ంగుకలెక్టరు నియమింపబడిరి.

జగన్నాథ భక్తసభ, ఎగ్గోరు:—భిక్షువీరందన శ్రీనివాసాచార్యులు, కండికెటి, లక్ష్మణాచార్యులగారు, రేపటి సాయంత్రము 4-15 గంటలకు కాలక్షేపము గానింతురు.

శ్రీ సంగీతశాల, మద్రాసు:—సీతాకల్యాణము కాలక్షేపము శ్రీమతి సి. సరస్వతివాయి గారివల్ల 27 తేదీ ఆదివారము గోళాచార్యుల సాయంత్రము 4-15 గంటలకు జరుపబడును.

సవరణ:—25-7-19 ఆంధ్రప్రదేశ్ 18-వ పుట రెండవకాలములో “జేవాంగరక్షకుల విజ్ఞప్తి” అను వ్యాసము నందు 250 రూపాయలు అనుటకు బదులు 25000 రూపాయలు అచ్చుపారపాటు అయినది.

స్థానిక స్వపరిపాలనము:—స్థానిక స్వపరిపాలనా విధానమును తయారుజేసి దానిని రాజ్యాంగ సంస్కరణవిధానములో చేర్చుట గూర్చి యాలోచించుటకు, విచారణసంఘముగ జేర్చుట విచారించుచున్నదనియు, దీనియందు ముగింపు వాదన: శ్రీ గారు కథ్యులనియు, కావనపీఠపురికి వ్రాయుచున్నది.

ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారికి విందు:—మహావనభూ భవనమున నివృత్తి దినము జరిగిన బహిరంగ సభలో, రేపటి దినము సాయంత్రము 4-15 గంటలకు రాయపేటలోని ట్రాక్ లోటలో స్వదేశీ మిత్రుల కృతికాధి పతులకు ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారికి, విందు నివృత్తుకు శ్రీర్యా నింపబడినది. వీరు అంగరక్షకులకు శ్రీకాంధ్రులు, హోయల సంఘముల రాయబారులుగ వేడలేదరు.

అయిదవ ఆంధ్రీ జేత్రగంధాలయముసభ:—ఈ సభయొక్క ఆహ్వానసంఘము రేపటిదినము సాయంత్రము 5-80 గంటలకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ క కార్యాలయమున సమకూడ నున్నది. చర్చనీయాంశములు: (1) అధ్యక్షులుగ నుండిన రావు బహదరు కలవల కలెక్టర్ శ్రీకృష్ణ గారు తానుండజాలమని రాజీనామా ఇచ్చినందున, అధ్యక్షుల నెన్నుకొనుట (2) సభజరుప జేసిన కాలాక్షేపములు (3) రిపరర విషయములు.

నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘము:—ఈ సంఘము కక్షుమన, మహమ్మదీయ పరివారలకు, ఇబ్రహీంసేటుగారి యాదరణక్రింద, 6 వ ఉచిత రాత్రి పాఠశాల పెరుంబూరు లో, డి. రంగాచార్యులగారిచే తెరువబడినది. 15 మంది మహమ్మదీయ పరివారలు పాఠశాలలో బ్రజేలించిరి. రంగాచార్యుల గారిని, ఇబ్రహీంసేటుగారిని, పుష్పమాలా లక్ష్మణుల గారినింపి పిమ్మట, కార్యక్రమము ముగిసెను.

సుగుణవిలాస సభ:—ఈ సభవారి సాంవత్సరీ కోశ్చనము రేపటిదినము 5-80 గంటలకు విక్టోరియా పురమున దిరిగిన జరుగును. సభ్యుల కల్పాచారము లొనగబడిన పిమ్మట, దబ్బు, దొరస్వామి అయ్యంగారు ఉపన్యసించురు. ఆట

యాద్రీ రాజు తెలుగున ప్రార్థన నలుగురు మునీశ్వరయ్య గారు ప్రార్థన:—దబ్బును బహుమతియుగాని, ప్రార్థన చేయుట కష్టము” అనువిషయమును గూర్చి అంగ భాష నుం దుపన్యసించెదరు.

కలకత్తానగర పాలకసంఘ సభ:—కలకత్తానగరమున శిశువుల మరణములు పెంచుగా నున్నదని సభ్యులలో నొకరు గురువారమునాడు జరిగిన సభలో తెలిపిరి. శ్రీమ ప్రసన ములందు సహాయము చేయుట కిప్పుడు మూడు ఉపచారి, కాగా వర్గములున్నవి. నాలుగవ వర్గమునూడే త్వరలో నిర్వహును. ఒక్కో వర్గమున నొక ఆరోగ్య పరిశీలకోద్యోగిని (లేడి హెల్త్ విజిలరు) యు నలుగురుపరిచారికలు (మంత్రిసానులు) ను కొందరు పరిచారికలునుండురు శిశువులకును కల్లులకును చికిత్స చేయుటకు శ్రేష్ఠ స్థానములు ఆయావార్డులలో లేవని అధ్యక్షుడు నడివెను.

వృత్తాంతములు

పూర్వారాధన:—పూర్వారాధన సీసరు క్యాంపెట్లో కాగారు క్రొత్త స్పెయిను మంత్రీవర్గము నేర్పరచిరి.

సర్ హమిద్లను గ్రాంటుగారు:—గురువారమునాడు సచైవముగా గాగింటుగారు రావల్పిండికి వెళ్లెదరు.

బొంబాయి బ్రాముబండ్లు:—బొంబాయిలో బ్రాము బండ్లు యందు శ్రీమ చాలమంది కూర్చుండి చుండుటచే మొదటి రెండు బెంచీలను కంపెనీవారు శ్రీమకొరకు ప్రత్యేకించిరి.

శ్రీరామకృతికా సంపాదకుడు:—వరకాక కృతికా సంపాదకుడు రాధాకృష్ణ గారికి 18 నెలలు కిత్ విధింపబడినది. పంజాబులెస్టి నెంటు గవర్నరుగారు 2 నెలలు మాత్రమె స్థిర పరచి 16 నెలలు రద్దుపరచిరి.

నూలుపరిశీలనము:—యుద్ధము ముగిసినది. ఇకనూలు వ్యాపారమువై 1 వరిసేకము నుంచవలసిన అవసరముకలదు. ఈ వరిపరిశీలన చట్టములను చాలయిచ్చుండును కలుగుచున్నది. స్పెక్టరేషను తగ్గుటకుబడులుగా బలమగుచున్నదని దొరకనమువారికి విన్నవించుటకు బొంబాయి నూలుదళాదుల సంఘమువారు గురువారమునాడు జరిగినసభయందు శ్రీర్యా నిందిరి.

వడవల తీరగలబడుట:—గురువారమునాడు కొలం బోలో ఆకస్మికముగా పెద్దగాలి వీచుటచే చేపలను పట్టుటకు సముద్రములోనికి వెళ్లిన వడవలలో 16 వడవలు మునిగిపోయినవి. వానికి వెంటనే సహాయము కంపబడినది. అన్ని వడవలను అందరు మనుష్యులను కాపాడిరి. ఒక్క వడవ అస్థుల మనుష్యులను మాత్రము కనబడ లేదుగాని వాయనూడే మరతీతముగా దరిజేరినయే తలచుచున్నాడు

ఈజిప్టుకు తెలిగియులు:—మెస్సీసు, సిరియా, సై తీషీయాలో మిక్రీమందలి సేసలు కొత్తగా శాశ్వమించిన రావులందు కంపెనీవారు పరిశీలనము తొలగించబడ దని ఈజిప్టు కార్యాలయమువారు ప్రకటించిరి. తెలిగియులు స్పష్టముగ అంగమున గాని పరామభూషయందు గాని లేక అధికారులు స్థిరపరచిన 9 కోట్లలో ఏవో యొక - ని నడుపరించి గాని యుండవలె నని చెప్పువు తెలిగియులు మాత్రమెంటుగారు ప్రకటించిరి.

పూవామండల కాంగ్రెసు సంఘము:—సంధి పుక్కిన నూలు జరుపబడినపుడు రాజకీయ నేరములకు క్షింతుబడిన వారి నందరిని నడలిజేతులనెను గాని కొందరికి మాత్రమే వదలివేసిరి కిక్కినవారిని నిలువనూడెను. పంజాబు నాయకులకు కఠినతములగు కిత్లు విధింపబడినవి. వాదనము ప్రకారము విచారణ జరుపవలయు వారివల్ల కిత్ల కమలు జరుప నూడదని యీ సభవారు శ్రీర్యానించిరి.

మోటారుబండిలను గొట్టజేయడ:—మోర్తను, జెమి స్టీ జకం వెనెల ప్రాప్రయితురు కే. సోరస్థిగారి తల్లియును మరీ కొందరును యీ నెల 23-వ తేదీన మోటారుబండిలో ఆహ్వాన సరునుండి లాహోరుకు వచ్చుచుండగా బండిచక్రపు రబ్బరు గొట్టానుకు రృద్ధమువడి తిరగబడినది. సోరస్థిగారికి తూలి ప్రేమబడి వెంటనే పనిచేయెను. బండిలోనున్న కిక్కిన 7 గురికిని గాయములు కొద్దిగాను గొప్పగాను తగిలినవి. వారిలోపేటల గారికిచాల ప్రయత్నముగా తగులుటచే ఆహ్వానసారు వైద్యకాలకు గొనిపోయిరి.

కలకత్తానగర పాలకసంఘ సభ:—కలకత్తానగరమున శిశువుల మరణములు పెంచుగా నున్నదని సభ్యులలో నొకరు గురువారమునాడు జరిగిన సభలో తెలిపిరి. శ్రీమ ప్రసన ములందు సహాయము చేయుట కిప్పుడు మూడు ఉపచారి, కాగా వర్గములున్నవి. నాలుగవ వర్గమునూడే త్వరలో నిర్వహును. ఒక్కో వర్గమున నొక ఆరోగ్య పరిశీలకోద్యోగిని (లేడి హెల్త్ విజిలరు) యు నలుగురుపరిచారికలు (మంత్రిసానులు) ను కొందరు పరిచారికలునుండురు శిశువులకును కల్లులకును చికిత్స చేయుటకు శ్రేష్ఠ స్థానములు ఆయావార్డులలో లేవని అధ్యక్షుడు నడివెను.

వెంట్రుకగడవార్తలు.
వరినూలుల పూర్తియాయెను. వానముపరియుటలేను. ఎండలు విశేషముగా కాయుచున్నవి. బోర్డు యెలిమెంటరీ స్కూలునందు 4 వృషాధ్యాయులును 125 మంది బాలయను గలరు బోర్డు బాలికాపాఠశాలయందు 8 గురు వృషాధ్యాయులును 115 మంది బాలికలును గలరు.

తరతరీ సంఘము.
ఈసంఘము కొలదిదినములక్రిందనే స్థాపించబడినది. ఏకత్వసంఘ కార్యదర్శిగారి కట్టుదలచేత పని బాగుగానే జరుగుచున్నది.

శ్రీనామేశ్వర పుస్తకభాండాగారము.
ఇదినుమాకు 8 కర్పరములక్రికము కొందరి యువకులచే నెలకొల్పబడినది. వాని కృస్తుతము గాధనిద్రొం జెందుచున్నది. పోషకుల మరల భాండాగారమును మెల్లగాను బాగ్ధిం చెదను—పి. ముప్పారావు చాదరి.

ఆర్యవైశ్య యువకుల సాహితీసంఘము, గుంటూరు.
చతుర్థవార్షి కోశ్చనాహ్వాన పత్రిక:—ఈసంఘపు చతుర్థవార్షి కోశ్చనము ఈ నెల 27-వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు కోటనుబ్బయ్య గుప్తగారి యాజమాన్యము క్రింద యేలూరు బహునందు జరుపబడును.—చితువర్తి తుమారస్వామి చి. ఏ

విద్యుత్ కేంద్రరీయట్టు స్పెషలు డిపార్టు మెంటు:—దీనిని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారింకను అరగెలల వరకు కొనసాగింతురని తెలియుచున్నది.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అన్యురన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1874 సం॥ స్థాపితము.
హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.
మా నేజరు:—ఆర్. పాటర్ సన్ బ్రదర్.

5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా మూలధన మున్నది.

రూపు 13,34,03,783 లు చెల్లించవలసిన భీమాలు
రూపు 78,45,175 లు 1918 సంవత్సరపురాబడి

5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా యంతవరకు చెల్లించియున్నాము.

ఈ కంపెనీ తరపున కనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలియుగ నుండవలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు పరములకు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయును. 672

Apply to:—
F. E. Vaid, Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras

A Rangoon message dated July 25th says:—The Marine Court of Enquiry into the loss of the "War Puffin" off the Long Loe Reef Amherst sat yesterday and to-day. The master and the pilot gave evidence. The master said that he had 105 fathoms of cable on each side, 135 fathoms had been ordered, but owing to war economy they only got 105. Owing to shortage of chain the jumping of the vessel was dangerous. He had a similar experience in Havre Roads. The pilot said that he had handed over the ship to the master and his certificate had been signed before it was decided to anchor owing to his pilot boat being smashed. He admitted ordering the anchoring and gave all the orders. "Lloyds" surveyor said that when he inspected the vessel on the 8th July to see if she or the cargo could be saved, he found the winchless unsatisfactory in construction not being strong enough to support the cable and the weight on it. A vessel of that size should have 120 to 135 fathoms of cable. The vessel had been passed by the British Corporation. The Court orders will be passed on Saturday.

The Yorkshire Strike.

Gravity of Situation.

London, July 22.

The cause of the sudden strike in Yorkshire mines has up to the present been obscure. It is authoritatively declared to-day that the dispute has arisen from the practically application of the award in the Sankey interim report and the effect upon piece rates. The men claim to be entitled to higher wages than offered. The Government recognised that a compromise was justified in certain areas owing to current conditions. Mr. Scullie, at the Miners' Federation last week, urged the men to work pending negotiations. It is asserted that the Federation deprecated the present strike. On the contrary the miners allege that the strike is partly due to the increased price of coal, which operated on the 21st instant, and which has also brought out 61,000 protesting miners in Derbyshire, Notts and Burnley. The gravity of the situation in Yorkshire is greater, because this is the first time in a big mining dispute that pumping has been withdrawn. Government action in despatching 5,000 naval stokers for pumping is generally approved.

Yorkshire Men's Claims.

LONDON, July 22.

The mine situation in Yorkshire will probably be settled within the next few days, since the Miners' Federation will meet the Government on Thursday. A graver issue has never faced the Cabinet. Last Friday it received information that owing to the withdrawal of all the men from pumping and ventilation work, practically the entire mines of Yorkshire will be flooded or ruined within nine days, and it will be impossible to restart most of them for six months at the minimum. This would have closed down every factory in Yorkshire, and most in Lancashire, have caused untold suffering among the poor, and have killed the export trade of coal and coal the country £40 million. Although the cause of the men's action is obscure, it seems that their withdrawal of the pumps is due to the belief that the Government will promptly capitulate and grant 14-3 per cent. piece rate increase which they demanded. A though the Sankey award is equalling the wages with the reduction of hours, it has only fixed ten per cent. There are other complicating issues, such as hostility to Government's six shillings per ton increase, and the hesitation of the Cabinet to adopt nationalisation. It is just possible that the State will have to take over and work the whole of the Yorkshire mines, thus making an experiment in nationalisation.

Industrial Unrest.

Removal of Causes Urged.

London, July 22.

Although there are no big strikes in the country, there is universal unrest due mainly to high prices. The Government will be compelled to reintroduce elementary education in economics among the workers, and concentrate on improving the food supplies, since it is no use remedying the effects without trying to remove the causes. It is also clear that there must be a big campaign to stimulate the production of raw material throughout the Empire. Unless these steps are taken there will be great unrest and distress in the winter.—"Madras Times."

Coal Situation in Yorkshire.

Mr. Bonar Law's Statement.

LONDON, July 22.

In the House of Commons, replying to Sir Donald Maclean, Mr. Bonar Law said that the coal situation in Yorkshire was practically unchanged. Pumping stopped in a few more mines, but had been resumed in a few. The strike had slightly spread elsewhere. Seven thousand five hundred were out in Lancashire and twenty thousand in South Yorkshire. The real issue on which the strike occurred was most difficult to say. The reasons assigned, in various mines, where the increased price of the coal, excessive food prices, our presence in Russia and anti-conscription protest. He did believe that any particular person was behind the unrest.

Steel Workers Idle.

Serious Effect in Midlands.

LONDON, July 22.

The Yorkshire strike is already having a serious effect in Midlands. Three big Leeds firms closed yesterday. Similar situation prevails in Sheffield. It is estimated that fifteen thousand steelworkers are idle.

Welsh Miners Conference.

Decision to Continue Work.

LONDON, July 22.

The Welsh Miners' Conference decided to continue work until the Executive of the Miners' Federation has fixed new piece rates with the Government. The strike of two thousand miners at Walsall has collapsed. The Collieries at Bolton are working as usual, with the exception of a few small pits. Lancashire and Cheshire Federation has circularised men advising them to remain at work in accordance with the decision of Keswick Conference. The position at Sheffield grows more serious. Officials hitherto have maintained pumping, preventing disaster at Nunnery pits, but already twelve thousand men in Sheffield have been rendered idle by the strike, and it is anticipated that the number will reach sixty thousand by July 26th. There is growing demand that the Government effect a settlement.

Supplies for Europe.

Economic Council Meets.

LONDON, July 22.

PARIS: The Interallied Economic Council meets in London on Thursday to discuss supplies for Europe during the coming harvest year.

The Shantung question.

Bitter Controversy in U. S. A. Senate.

LONDON, July 22.

WASHINGTON.—The controversy in the Senate between the Democrats and Republicans on the Peace Treaty, especially with regard to Shantung, is increasingly bitter.

Indian Reforms Bill.

Joint Committee's Sitting.

LONDON, July 21.

The Joint Committee again met to-day. Mrs. Besant and many Indians were present. Sir James Meeson gave further evidence, and was closely questioned by members of the Committee, particularly by Lord Islington and Lord Sinha, with regard to the proposals in the Bill and the results which the Government of India anticipated from them. Sir James Meeson defended the proposed dualism, and especially the separate purse by which the administration of public funds is divided between the nominated and elected sections of the new Provincial Legislatures. He said that the knowledge that only a limited proportion of the revenue could be drawn upon by each section, would probably deter the wild unreasonable proposals on which the Governor's veto would certainly be necessary, at any rate temporarily. The Government of India desired gradual increase in the number of Indians capable of accepting responsibility in administrative government and making prompt decisions, instead of continually sheltering behind the position of collective responsibility. The Government of India were very anxious that the new system should have a fair chance. They wanted to proceed cautiously and preferred to start on the assumption that there were bound to be a difference of opinion and possibly friction between the two sections of the new provincial Legislatures, but they were hopeful that there would eventually be a joint purse for two halves of the Government.

Replying to Mr. Montagu, Sir James Meeson said that great criticisms of the Reform Scheme had been considerably modified. He thought that the Original criticisms largely destroyed each other, and they had gradually concentrated on the constitution of the Government of India. He agreed that criticisms on that point had not been met by concessions, and that criticisms in regard to dualism and suggestions for modifications with regard to it were not met. The Bill, if anything, tended more to dualism.

The Committee adjourned till to-morrow.

London, July 22.

Replying to Lord Islington, Sir James Meeson said that the proposal of the Government of India did not contemplate that there should not be full discussion between the two halves of the Government. The Government would certainly call two halves together and discuss gravely important matters but there would be no vote and no decision by the majority. He objected to the vote, because it would evade the underlying principles of the pronouncement of August 20th.

No Outside Pressure.

Replying to various points raised by Mr. Montagu concerning the Government of India itself Sir James Meeson said that the Government of India founded its proposals upon the axiom in the report that the Government of India must remain wholly responsible to Parliament, but apart from such responsibility its authority in essential matters was indispensable pending changes to be introduced. Sir James Meeson agreed that the modifications suggested by the Government of India were due to their own consideration rather than the consideration of matters put upon them from outside.

At the sitting of the Joint Committee to-day, Lord Selborne stated that many communications had been received. He pointed out that the Committee was not enquiring into the state of India or the Government of India, only evidence within the scope of the Bill and representing large interests would be heard. Sir James Meeson replying to Mr. Montagu said, the Government of India hoped that under proposed separate control of Provincial Finance there would be some give and take between the two halves of the Government. He feared that joint Control would lead to much wrangling. He admitted the reasonableness of the suggestion that, machinery should be provided in case of quarrels occurring. He thought that the enfranchisement of women in India would be extraordinarily difficult, very few women would come to polling booths. Replying to Sir Henry Craik, Sir James Meeson said, the Government of India recognised that the principle of dualism had not been tried and time was necessary to work out the control. Replying to Lord Northumberland, Sir James Meeson said, that the Government of India would not object to the establishment of slightly different Provincial Constitutions in view of differences between the Provinces. Replying to Lord Sydenham, Sir James Meeson denied that the scheme was coldly received, on the contrary it was wholeheartedly received by some classes. Public services were naturally nervous about the change, but would loyally co-operate in making the scheme a success. Sir Claude Hill replying to Mr. Montagu thought that the relative acceptability in India, of the proposed schemes, would be firstly, the scheme of the Joint report, secondly the scheme as amended by the Government of India and lastly by a great deal the scheme of the Local Governments. Replying to Lord Sinha, Sir C. Hill said he was not aware that all shades of Indian opinion favoured the Executive Councils, both the Central and the Provincial consisting of equal numbers of Officials and Non-Officials. The Committee adjourned till to-morrow.

Alleged Breach of Contract

Marconi Claim: Judgment Reserved

London, July 22.

Mr Justice Lawrence has reserved judgment on the Marconi Company's claim heard before the King's Bench for £7 millions against the Postmaster-General for alleged breach of contract, under which the Company were to construct a chain of six long-distance wireless stations within the Empire.

Anglo-French Convention.

Ratified by Commons.

LONDON, July 22.

The House of Commons to-day ratified the Anglo-French Convention unanimously.

French Press Comment Generously.

LONDON, July 22.

The whole of the French press comments in most generous terms on the speedy ratification by the British Parliament on the Anglo-French Treaty. The tone of the comment is that "he gives twice who gives quickly."

President Poincare.

Visit to Ghent.

LONDON, July 24.

PARIS.—The Havas Agency states:—King Albert, M. Poincare and Marshal Foch to-day paid a visit to Ghent.

Replying to the address of the Municipal Council, M. Poincare mentioned the dignified attitude of the people of Ghent during German occupation, proving themselves worthy of the sons of the old gallant Burgundians who never failed to resist oppression. M. Poincare and Marshal Foch then visited Malines, and were received at the Cathedral by Cardinal Mercier, who, greeting France, represented by M. Poincare, said that there was no better expression of Belgian sentiment towards France than "We love France". M. Poincare compared Cardinal Mercier with the old Bishops of bygone times, who stopped the barbarians being the protection of the cities. The enthusiasm reached a climax when M. Poincare decorated Cardinal Mercier with the French War Cross.

LONDON, July 22.

BRUSSELS:—President Poincare and Marshal Foch arrived here to-day and received a tremendous reception.

Future of Indian Women.

Mrs. N. C. Sen's Paper.

LONDON, July 22.

At a meeting of the East India Association Mrs. N. C. Sen read a paper on the future of the Indian women. Mrs. Besant said, they hoped the Joint Committee would extend franchise to Indian women or Parliament to amend the Draft Bill. Lord Sinha said it was their duty to recognise that the custom of keeping women secluded was responsible for the intellectual and physical deterioration of the race. If they were to progress as they desired, Indians must change their ideas with regard to women altogether.

Debate on Peace Treaty.

Mr. Bottomley's Amendment Lost.

LONDON, July 22.

In the debate on the second reading of the Peace Treaty Mr. Bottomley's amendment regretting that the Treaty did not impose upon Germany binding obligations to make good to Britain her total financial cost of war was rejected.

Max of Baden.

London, July 22.

BERLIN, July 21st.—Max of Baden is reported to have fled to Switzerland.

Strike Demonstration in Berlin.

Thousands of strike demonstrators to-day assembled in different parts of Berlin, but were overawed by troops with machineguns and dispersed. The strike breakers at Spandau attacked and scattered the strike patrols.

Cremation of Dr. Nair.

LONDON, July 22.

The remains of Dr. Nair were to-day cremated at Golders Green. A number of Indians were present including Mr. K. Y. Reddi, Mr. A. R. Madhwar, Dewan Bahadur P. Ramarayaningar, The Hon'ble K. M. Nair, also the representatives of the Indo-British Association and the "Madras Mail."

Unrestricted Letter Post Resumed.

LONDON, July 22.

Unrestricted letter post with the whole of Germany has been resumed.

Attacks on White Women.

Serious Disturbances in America.

LONDON, July 22.

The Negro attack on white women resulted in a serious racial riot last night, in which four were killed including two detectives who were shot by the negroes. Many are in hospital.

The Cavalry, Marines and Sailors assisted the police to check the disturbances.

Rioting Spreads to Out Lying Districts.

Revolver Battle in Streets.

The racial rioting spread to the out lying districts. The Negroes sped through white residential districts firing indiscriminately and wounding several. All night a revolver battle proceeded in streets. Many arrests were effected.

Large Dirigible Caught Fire.

Ten People Killed.

LONDON, July 22.

CHICAGO:—Ten were killed and 25 injured, owing to a large dirigible on test flight catching fire and falling five hundred feet through the glass roof of the Illinois Trust Saving Bank. The majority of the dead were employees of the bank, who were incinerated through explosion on the airships petrol tanks.

Further Particulars.

When the dirigible burst into flames the crew and the passengers all of whom were strapped in parachutes jumped. Several landed safely but others parachutes burned and wearers were dashed to pieces.

At Thursday's meeting of the Calcutta Corporation the Chairman, in reply to a question regarding high infant mortality in Calcutta brought about by want of adequate provisions for child welfare said:—There are now three units of lady health visitors for maternity and infant welfare work. A fourth unit will be started soon. Each unit consists of a lady health visitor and four midwives with attendant menials. There are no centres in or ward where infants and mothers can be treated.

French Finance.

Issue of Railway Loan.

LONDON, July 24.

PARIS:—The Havas Agency states.—In the Chamber of Deputies, the Minister of Finance pointed out that a great increase of taxation was serving as a guarantee for future loans. It was intended to issue a Railway loan for 750 million francs in August or September. Finance negotiations were progressing favourably between France and the Allies, as the Allies during the war would not cease to be Allies in future. The French Press urges financial intervention from America, pointing out that Europe is exhausted, but that America possesses the greatest stock of gold intact, industries and having cotton, wheat, leather, oil, sugar, and copper. The essential thing for the reconstruction of Europe is time loans and long term credits.

The Afghan Situation.

SIMLA, July 28.

A Press communique dated 25th says:—There is no change in the general situation. Small raids are reported near Dosh in Chitral, the raiding party concerned in the attack on Vibhor on the 18th is now reported to have withdrawn into the hills some 25 miles west of that place and a considerable number of tribesmen from adjacent districts, appear to have joined up with the original gang.

Reports from Fort Sandeman show that situation is normal. Many of Wazir Lashkar, which was mainly responsible for trouble in this neighbourhood, are believed to have returned to their homes about Wana, but some parties are still out near Kapip.

Arrival of Afghan Delegates.

RAWALPINDI, July 25.

Sir Hamilton Grant made a state arrival here yesterday. The Afghan delegates also arrived from Dacca quite quietly this morning. The Principal officials were dressed in grey Germanlike uniforms with Astrakhan caps and they proceeded to their residences in motor cars escorted by British Political Officers. The delegates expressed their pleasure or comfortable journey, food arrangements etc. They were impressed with the size of the British camps, guns transport en route. The whole party have the pleasant look of people on holiday jaunt. The Conference opens formally on Saturday morning.

Alleged Assault.

CALCUTTA, JULY 25.

At the High Court, before the Chief Justice and Mr. Justice Newbold, counsel applied for bail on behalf of E. Brewster, who was convicted by the Chief Presidency Magistrate of Calcutta under Section 354 I. P. C. in connection with an assault on Evans, a European girl, aged about nine, and sentenced to two months' simple imprisonment. The Court directed the petitioner to be admitted to bail to the satisfaction of the Chief Presidency Magistrate. An application for a rule against the conviction will be made on Monday next.

Mysore Heir.

Celebration of Auspicious Event

BANGALORE, July 25.

A Mysore Government Order says.—The Government of His Highness the Maharaja desire that the auspicious event of the birth of a son to His Highness the Yuvaraja should be suitably celebrated and observed as a day of rejoicing throughout the State and declare the 29th instant a public holiday in honour of the event, when flags should be flown and special thanksgiving services should be arranged to be held in principal temples and mosques. For this purpose a sum of Rs. 100 for the district of Bangalore and Mysore, including the two cities, and Rs. 50 each for other districts will be placed at the disposal of the Deputy Commissioner through the Muzrai Department. All prisoners under sentence of one month and less will be released and all other prisoners will be given a month's remission for every year or fraction of a year of sentence they have yet to undergo, provided their conduct in jail has been satisfactory. Prisoners sentenced to transportation for life who have only one year or less out of their sentences to serve in jail, and whose conduct in jail has been uniformly good, and civil prisoners who have been confined in jails and lock-ups for a debt not exceeding Rs. 100 and who are through poverty, unable to pay the same, will also be released, the debts of the latter being defrayed by the Government. The Chief Commandant Mysore State troops, is requested to arrange for a salute of 21 guns being fired from the Palace Battery in Bangalore on the morning of the 29th instant.

High Court for Oudh.

LUCKNOW, July 25.

The "Indian Daily Telegraph" in a leading article strongly supports the establishment of a High Court for Oudh at Lucknow. In the course of the article it says:—"It is urged, and rightly too, that under the present system our best judicial commissioner as soon as they begin to understand the traditional history and customs of the province are drafted to a High Court Judgeship. The same will be the case with the Judges of the Chief Court, if such Court is ever established in Lucknow. Why not have the Judges appointed by the order of His Majesty and permanently posted to the Lucknow High Court.

For the convenience of lady passengers, the Bombay Tramway Company have set apart two front benches on all tramcars as especially reserved for ladies, who are freely taking advantage of this offer.

The Superintendent of telegraphs, Madras, announces that it is notified by the Egyptian office that the censorship will be maintained in the occupied territory in Palestine, Syria, and Cilicia. Telegrams must be in plain English or French, or in one of the nine authorised

Food Control in Sindh.

Profiteering Propensities

Checked.

Press Note Issued.

KARACHI, JULY 25.

A Press Note issued by Mr. H. Dow, Assistant to the Commissioner in Sind for Civil supplies reveals how on the profiteering propensities of wheat merchants in Sind were checked by prompt official action and incidentally provided effective reply to the demands of a section of mercantile community that food control be abolished. The note says that the wheat available for consumption in Sind is derived from four sources namely (1) Australian wheat at Karachi, (2) Punjab wheat allotted to Sind by the Foodstuffs Commissioner, (3) Punjab wheat imported by river into Sukkur and (4) Local Sind crop. The centre of wheat trade in Sind outside Karachi is Sukkur. It is the district which has had the largest local crop and it is to Sukkur also that the whole of the Punjab wheat arriving by river comes. Owing to this two causes stocks of wheat are always far greater in Sukkur than in any other district but in spite of this prices there have remained unreasonably high. The wheat allotted by the Foodstuffs Commissioner is imported by rail under priority certificates and is sold at controlled rates. The wheat arriving by river has not been subject to control. It has been bought by merchants in riverside tracts of Punjab where prices are considerably lower than those ruling in the places served by railway. Importation by boat is cheaper than by rail and the wheat is generally dirty and of inferior quality. In spite of these facts merchants in Sukkur have been demanding for this wheat prices as much as a rupee per maund higher than the price at which the Controlled dealers are able to sell at profit clearer wheat imported by more expensive route. These facts are sufficient to demonstrate that wheat has been deriving large profits at the expense of the consumer. Accordingly orders have issued authorising the Deputy Controller of prices to take possession of stocks in Sukkur district on payment or tender of payment of reasonable price and a committee has been appointed to hear appeals from orders of the Deputy Controller as far as concerns the price tendered. In pursuance of these orders the export of wheat from Sukkur and other stations, within a radius of fifty miles by rail, has been stopped except on priority certificates and some control has been established over exports of wheat by boat from Sukkur. All holders of wheat in municipal district of Sukkur have also been ordered to render to the Collector an actual return of their stocks. It is intended to avoid a resort to the power of commandeering except when merchants decline to market their holding of wheat at reasonable rate. The situation has been clearly explained to the merchants at several meetings which have been arranged by the Collector and they have been given option of retaining and marketing their stocks, provided the maximum price of seven rupees per maund of clean wheat on the basis of 2 per cent barley and 1½ per cent dirt is not exceeded. After some hesitation wheat merchants in Sukkur agreed to sell wheat to retailers at the above price and retailers in turn entered into agreements and gave security to retail wheat as supplied at 6½ seers per rupee. These arrangements have been notified by the beat of drum widely in the town of Sukkur and wheat is available there for public consumption at the above rates. The maximum amount to be sold to one consumer on any one day will not exceed half a maund approximately. On Tuesday the 22nd instant however it was discovered that one of the principal wheat dealers had effected the sale of a consignment of wheat to another wholesale dealer at Rs. 8 per maund. This consignment was promptly commandeered at the rate of seven rupees per maund and handed over to another wholesale dealer who is retailing it to the poor at cost price. Merchants have been warned that similar action will be taken in respect of any sales either for consumption in Sukkur or for export outside the town of Sukkur, if the selling price exceeds the prescribed maximum. All merchants have now signified their willingness to adhere to this arrangement. Careful watch is being kept on the market and stock will be commandeered without hesitations if the maximum selling price is exceeded or if there is an reluctance on the part of wholesalers to keep retailers fully supplied.

Possession of Seditious Leaflet.

Accused Convicted.

AHMEDABAD, July 24.

The Second Special Tribunal reassembling to-day delivered Judgment in the case of Ratilal Bhicabhai alias Janardhana Sharma who stood charged with possessing a seditious leaflet intended for publication. The accused was unanimously found guilty and sentenced to eighteen months rigorous imprisonment. The Tribunal next took up the Nadiad derailment case in which 14 persons stood charged with derailing the troop train on the night of the 12th April. Chotta Lal Rajeshwar, approver in the case and first witness, examined at length deposed to having himself along with all the accused taken part in the derailment. The case is proceeding.

The Bombay Presidency Association will entertain Sir Sankaran Nair at a dinner party on Thursday the 31st instant at the Taj Mahal Hotel on the eve of his departure to England. The Western India National Liberal Association will entertain him on Sunday evening at the Taj Mahal Hotel.

An extraordinary meeting of the Bombay Cotton Brokers' Association was held on Thursday, at which it was resolved to from a committee to memorialise the Government, pointing out the difficulties put in cotton business by the present Cotton Control Act. It was asserted by some of the speakers that the war being now over, there was no necessity of retaining Government control over cotton business. Contrary to its object, the control was intensifying speculation.

The "Tribune" Reappears.

Pre-Censorship Cancelled.

LAHORE, July 25.

After suspension of nearly three months the "Tribune" appeared this afternoon. In a short editorial note the paper explains the reasons of suspension and delay in bringing out the paper and refer to the limitations under which the paper has to come out. The various orders that have been served on it by the Local Government from time to time during the last few months have been published in the paper. The following is the text of the order served on the paper on the 7th May last by the District Magistrate demanding security of Rs. 2000.—Although those responsible for the "Tribune" newspaper were well aware of the Government's disapproval of their campaign of a virulent calumny of the Government's action and the pernicious misrepresentation of the Rowlett Act this paper continued in its course of stirring up ill-feeling and resentment with the results which are now patent enough. Seeing that the warnings have had and are likely to have no effect there is no reason why this newspaper should not be on the maximum security admissible under the Press Act namely Rs. 2000. I therefore vary the previous order under Section 3 (1) of the Press Act and now demand a deposit of Rs. 2000 from the publishers of the "Tribune" newspaper. From the date of service of this order on the publisher to the date on which security is deposited the newspaper shall not be published.

The following is the text of memorandum attached to the order dated 24th May cancelling pre-censorship:—His Honour the Lieutenant Governor has been pleased to cancel orders served on the publishers of all Punjab newspapers directing pre-censorship of all articles on and reports of recent disturbances. Sir Michael O'Dwyer trusts that the editors concerned will justify this mark of his confidence by a tactful handling of the difficult questions. They will be well advised to consult the Press Adviser (Lala Mukh Diah) or in the case of out station newspapers, Deputy Commissioner of District, in all cases of doubt. No reproductions of extracts from newspapers published outside the Punjab should ordinarily be made without his advice.

For the present "Tribune" will appear without editorial as the paper says that the number of men on its editorial staff just now is much below the lowest minimum required to bring out a daily paper. With the restoration of staff to its normal strength the paper will appear in its usual form before long. The paper is edited at present by Mr. Amal Home, the acting Editor.

Brief Telegrams.

The Rangoon rice market, as usual for several days past, did no business buyers refusing to deal at control prices.

Total subscriptions for new Indian loan up to the 23rd instant are Rs. 9,59,19,500 inclusive of Rs. 30,23,70 in the shape of war bonds.

The engagement is announced by cable of Miss U. O'Dwyer daughter of Sir Michael O'Dwyer to Mr. Frank Morris, of Messrs Stone and Co. a well-known engineering firm in England. Mr. Morris was recently in India and was attached to the Wiltshire regiment at Delhi.

The following is published in the "Gazette of India" Commerce and Industry Department:—Importation in British India of all arms, ammunition or military stores is prohibited under Indian Arms Act, 1878, except accordance with the provisions of the Act.

The Senate of the Bombay University has determined that a chair for Sociology is to be added to the resource in the teaching of the Bombay University. The Senate also accepted the recommendation of the Syndicate that Prof. Geddes should be appointed University Professor in Sociology for a period of three years.

The hired transport "Moona," which had been delayed at Malta owing to an outbreak of plague on board and which was due to arrive in Bombay on Thursday, is bringing the first contingent of 20 battalions of the new volunteer army for India. She is due in Bombay on the 9th August. The hired transports "Elephants" and "Chakdina," which are also bringing contingents, are expected in Bombay on Saturday and Sunday respectively.

The Poona District Congress Committee have passed resolutions praying the Government that on the day of the peace celebrations in India a general amnesty should be given to all and not to a certain number only of political prisoners selected by the Government. They further view with horror the monstrously severe sentences passed on the esteemed Punjab leaders and beg the Government to stay the execution of their sentences, pending the promised enquiry by a Commission.

The Crews Committee's report is the subject of warm criticism in the "Times of India," which comments particularly on the small number of witnesses and their generally official character and says:—There is very little reasoned argument in the report but a great deal of deliberation, the report being nowhere so airily contemptuous of argument and performed constructive as where it negated the proposal for a select committee of the House of Commons.

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవాన్ములేము అన్ముతామలక తైలము		జంబీర రసాయనం	వంచానన లేపము
6 ఔష్ణులు 8-4-0	16 ఔష్ణులు గల సీసా 1-0-0	ఉష్ణాదుల బోగొట్టును	తామర నూనెను
8 ఔష్ణులు 1-12-0	8 ఔష్ణులు గల సీసా 0-8-0	సీసా య్య. 0-10-0	డబ్బీ య్య. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

ప్యాకింగు-పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము

కంటి నిలాసము.

పండిట్, మ. రాను.

}

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము.

85, ఆచారప్పగోడె, మదరాసు.

Karola
మలబద్ధమునకు మంచిమందు

కరోలా.
వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, ఖేదులుగావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి నునాయాసము గల అయ్యలగున గర్భ శోధన గావించును.

శీ పాను, 1 పాను నీసాలు
నీసా 1-8 వెల
రు. 2-8-0, 4-8-0.

Fraser's Lever Tonic
ఫ్రేజరు గారి
లీవరు టోనిక్.

వైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల వొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన క్షారమువలన గలుగు బాధలకును, అలవతకును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచితమును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదినిమంచిది.

నీసా వెల రు. 1-12-0.

Kuhalti
కుల్ హాల్తి.

ఎరుపుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు సలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చగలదు. సదోష లి త ము శాశ్వతము.

ఈ సాల్వేషన్ డై పెట్టె 1-8 రు. 2-4-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.

దబ్బియు. ఇ. స్క్రీట్ అందుకో., (లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటూ రోడ్డు
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక పేరును దాహరించ గోరెదము

368



కేశవకాంత్ తలనూనె (వైట్ ఆయిల్ ఇందులో కలుపుటలేదు.)

ప్రకృతము మార్కెట్టులోయుండు వాటి కన్నీటికంటెను మిక్కిలి చాకయైనది. (1581)

(దీనియొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి గృహిణులే ప్రదర్శనములో ఒక యోగ్యతాపత్రమును మొరూరు ప్రదర్శనములో ఒక బ్రాంజుపత్రమును కమిటీవారు ఇచ్చి యున్నారు.) కేశవకాంత్ తలనూనె ప్రత్యేకముగా శ్రేష్ఠమైన చెట్టకాయల నూనెతోను పరిమళమైన పువ్వుముల నుండియు తయారుచేయబడినది. ఇది అన్ని తెలు జనులకును తగినది. తలవెండ్రుక లూడిపోవుటను నిరోధింప వెండ్రుకలు మృతవుగాను పట్టగాను వెనగునట్లు చేయును. ఇరవైయ్యే గాక కేశవ్ కాంత్ తలనూనె బహుదశందుండు తలనూనె లన్నిటి కంటెను మిక్కిలి చవుకయైనది. మితియు లీదలకు భాగ్యకంతులకు తగినది.

కేశవకాంత్ తలనూనెలో మెదడునకు చెకుపు చేయుట వైట్ ఆయిల్ కలిపినదిని రుజువుచేయువారికి రూ. 1000 లు ఇవ్వఁగా నియ్యబడును.

ఒకసారి తెప్పించియీదిన మీకే తెలియును.

స్వాకింగుపొట్టు ఖర్చులు కలిపి 1 బుద్డి వెల రూ. 0-1 5-0.

ముఖ్యమనియ్య:— కేశవకాంత్ తలనూనె బుద్ధివైట్ తోను బహుమతి టిక్కెటుండును.

The Keshav Perfumery Works,
147, Abdul Rahiman Street, Bombay. No. 3.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని కనులను గురించియు, ఊళ్ళు, ఇనుపవాసములు, పంపులు పంపులుగ పంచబడిన లేకులు కోణములుగా నొన్నట్టి ఇనుకకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంకతిసందర్భముల సలహా పొందించింపవలసినది. ఏరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరికవంతనే వానిని సకాలములో సరఫరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ
సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, రిచాలపెట్టె నెం 553 రు,
మదరాసు

389

(వై కామ్యూజియన్ గోరునప్పుడు ఈ వత్రిక పేరు కూడ నుదహరించ గోరుచున్నారు.)

Just What I Want

THE PERFUME THAT CHARMING

F. Hussongally & Co.

51, China Bazaar, MADRAS.

సత్యగ్రహ స్వదేశి ధోవతులు

హిందూ దేశమునందు తయారైన నూలుతో మన దేశపు చేతిగుగ్గుములవలన నేయబడినవి.

ఇరుకంటి లేక గుండంచు 60-వ నెంబరు 54 అంగుళముల వెడల్పు గలది గజము 1-8 1-0-0.

ఇరుకంటి లేక గుండంచు 40-వ నెంబరు 54 అంగుళముల వెడల్పుగలది గజము 3 0-14-0.

సాధారణమైన తువాళ్లు, ట్రిబ్బి 1-8 0-10-0

అంతకువైన వెలగలిగినవి కూడ యున్నవి. నూలు చేతిగుమాళ్లు 60-వ నెంబరు 1-8 0-4-0.

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్స్ కంపెనీ,
505, హాడిసన్ పేట్ రోడ్డు, లిమిటెడ్,
(962) కంజీవరం.

పాళ్ళపు వేంకటాచలపట్టితులవాది ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. **లక్ష్మీవిలాసరసము:—** అక్షో కలకుల పైను రోగులు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమువలన నిరోగులై యున్నారు. ఒక యోగ్య లక్ష్మీవిలాస రసముగల నీసా తమయొద్ద నుండేదే ప్తగుకు శక్తివైతమున సిద్ధాంతము తోగట్టి లేదని తాము సంకోచముగ బల్యుగలరు. నివర్తరము, మూడిక నాల్గతి శ్మరములు, గన్నపాతము మొదలగునవి తప్పక నువచును. నీసా 1-8 1-0-0, 5-8 1 ఇశాం. (384)
2. **క్రిమికాశ తెలు:—** ప్తగు గడ్డకును, కంఠుల నొప్పి పోవుటకును మంచిమందు. నీసా 1-8 0-8-0, 5-8 1 ఇశాం
3. **తైక్వాన రాసకం:—** కీనిది నేదించినప్పటినుండియే మౌతమున కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, కీకభేది, అశర్మ లేదును గుణము కాగలదు. నీసా 1-8 1-0-0, 5-8 1 ఇశాం.
4. **బాలగుభోదయము:—** నిద్రలకు లలకారి; తియ్యక మందు. మందమా, మలబద్ధము, అశర్మ భేది, కృకత్వము, కడు ప్తబ్బియుండును. ఆకలిలేకుండును మొదలగునవి నువచుండు శిక్షలు పుష్టిగలవా రగుదురు. నీసా 1-8 0-12-0, 5-8 1 ఇశాం.
5. **లోకామయహార కస్తూరిమృతము:—** నిద్రలకు వయస్సు ముడిపినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణ కాశి. మందమా, కడికెము, దస్త, అశర్మము, కీక బాతం, పార్శ్వవాయువు, మలబద్ధం, శ్మరం, చితివ్యరము, దుర్బలము మొదలగు యింక 5 శేక రోగములను నువచుచేయును. (801)

160 మృతము గల నీసా 0-4-0
కపాళ కర్మలో 6-8 1-8-0
" " 12-8 2-18-0
" " 25-8 5-8-0

(పతి భోగముతో కూడ అనుపాసము తెలుగున కంఠమును.
శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.)

ఇండియా దొరతనమువారి ప్రకటనము.

నూటికి 5 వంతున వడ్డీగల, ఆదాయపుపన్ను లేని

ఋణము.

(601)

పత్రము వెల రు. 95 లు.

ఇయ్యబడు మొత్తము రు. 100 లు.

వాయిదా 1945-1955.

ఈ ఋణపత్రములను కొనదలచినవారు నగదు యిచ్చినను లేక ఏవిధమైన యుద్ధఋణపత్రములను యిచ్చినను నగదుగానే అంగీకరింపబడును.

2-7-1919 మొదలు 30-8-1919 తేదీవరకు పత్రములు విక్రయింపబడును.

తరుగునిధి

ఈ నిధికి దొరతనమువారు వసూలు మొత్తమున 100-కి 1½ వంతున తీసియుంచెదరు. పత్రముల ధర రు. 95 లకు తగ్గినపు డీ మొత్తమును పెట్టి పత్రములను కొనెదరు.

ప్రెసిడెన్సీ షాంకిలోను దానిశాఖలలోను కరెన్సీ కంట్రోలరు కచేరీలోను, ఆక్సెంటు జనరలుల కచేరీలలోను, ఇతర కంట్రోలరుల కచేరీలలోను, గవర్న మెంటు ట్రజరీలలోను, సబు ట్రజరీలలోను, సేవింగ్సు బాంకి గల పోస్టాఫీసులలోను, పత్రములు విక్రయింపబడును. ఈ ఋణమును గూర్చిన పూర్తి వివరములను తెలుపుచు ఇండియా దొరతనము ఆర్థిక శాఖవారు 16-6-1919 వ తేదీని ప్రకటించిన 1454 ఎఫ్. ప్రకటనము ప్రతులు పైని వివరింపబడిన ప్రతి కార్యాలయమునందును దొరకును.